

Cena
0,95 eiro

Nr. 25
(11 860)

**Būvindustrijas
lielā balva
kategorijā
Gada jaunais
inženieris/
arhitekts –
kuldīdznieci
Martai
Rimaševskai.**

→ 9. lpp.

„Lai galdā vienmēr būtu maize!”

Tā suitu Maizes dienas noslēgumā teica Andra Dzene, kura ceļu uz pasākumu Alsungā kopā ar ģimeni bija mērojusi no Valdemārpils.

Suitu maizes svētkos Alsungā latviešu vērtības, prasmes un tikumu tautasdziesmās izdziedāja Jūrkalnes etnogrāfiskais ansamblis *Maģie suiti*.

(Turpinājums 12. lpp.)

25. martā Amatu mājā smaržoja maize – tās tapšanas noslēpumos dalījās cepējas, sanākušos cienājot ar savu veikumu. Daudz tika runāts par maizes vērtību mūsdienās un vēl jo vairāk par to, cik svarīga tā bija tiem daudzajiem, kuriem šajā datumā 1949. gadā sākās piespiedu ceļš uz Sibīriju. Ik gadu 25. martā Latvijā godinām komunistiskā genocīda upurus, un svētki sākās ar klusuma brīdi. „No Alsungas izsūtījumā devās 192 cilvēki, no Gudeniekiem – 145, no Basiem – 45, no Jūrkalnes – 23. Tas suitu kopienai ir daudz,” atzīst etniskās kultūras centra *Suiti* valdes priekšsēde Dace Martinova. „Maize nevienai tautai nav tikai ēdiens. Maize ir simbols, spēka un dzīvības radītāja. Aiz šī vārda stāv gadsimtiem izauklētas zināšanas,

smags darbs, domas, cerības un vērtības, kas mantotas un novērtētas daudzās paaudzēs. Lai maizīte taptu, iesaistīti daudzi: zemnieki, malēji, maiznieki. Es maizi nevaru vienkārši izmest – man tā šķiet svēta. Maize visur pasaulē simbolizē pārticību, taču latviešu folklorā tā ir tradīciju un kultūras simbols.”

Latviešu folkloras kopēji 25. martā svin Pavasara Māras dienu (sauktu arī par Kāpostnīcu, Kustoņu Māru, Atmosdas dienu), tāpēc suitu pusē nolemts tieši šajā dienā godināt maizi. D.Martinova saka: „Īsti neatceramies, kad tieši sākām Maizes dienu svinēt. Iespējams, 2012. gadā, jo kopš suitu kultūrtelpas iekļaušanas UNESCO nemateriālā mantojuma sarakstā mūsu kultūra piedzīvo atdzimšanu

un vietējie daudz sāka domāt par tradīcijām. Viena no tām ir skābmaizes cepšana. Tā nekad nav izmirusi, bet ir bijuši periodi, kad cilvēki to darīja vairāk un kad maizīte cepta tikai godos un lielos svētkos. Bet cepējas, no kurām mācīties, mūsu pulkā bijušas vienmēr. Daudzas ģimenes saskatījušas iespēju tā nodrošināt sev ienākumus. Maizes cepšana pletās plašumā, un radās vēlme ik pa laikam cepējus sapulcināt, lai dalītos pieredzē. Gadiem ejot, sapratām, ka šī tēma ļoti saskan ar represēto piemiņas dienu. Tieši šajā dienā maizei ir cita nozīme, papildu vērtība.”

Lailas Liepiņas
teksts un foto

Kuldīgas ielu stāsti:
Tehnikas iela. → 7. lpp.

Koris Rāte ceļā uz
Dziesmu svētkiem. → 6. lpp.

→ 5. lpp.
Rudbāržos spriež par apkārtnes un
namu uzturēšanu, veselības aprūpi,
dzīvokļiem un ceļiem.

Partija **Kuldīgas novadam** sapulcē
uzņem jaunus biedrus. → 4. lpp.

Izsūtījumā Sibīrijā.
Jāņa Zvejnieka atmiņas. → 8. lpp.

Piektdien, 31. martā:

- Kas uztrauc Rumbas iedzīvotājus.
- Skolēnu mācību uzņēmumi.
- Sibīrija Jāņa Zvejnieka acīm.
- Epopeja ar kritušiem lopiem.
- Kas būs nākamais Valsts prezidents.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Uzsist sev
uz pleca un
sajusties drošāk

Daiga Bitiniece

Apzinot, ka bez ceļošanas mana dzīve būtu daudz vienmuļāka. Un ik pa laikam gandrīz vai fiziski sajūtu vilkmi atkal kaut kur aizbraukt vai aizlidot.

Ir atšķirīgi, vai ceļoju viena vai ar ģimeni, vai ar savas cunftes pārstāvjiem, vai ar pazīstamiem vai svešiem cilvēkiem; ir atšķirīgi, vai brauciens saistīts ar darbu, ar citām interesēm vai ar atpūtu. Atšķiras mērķis, ceļojuma ilgums un tālums, kas ne vienmēr ir viens un tas pats.

Un tomēr – ir kas kopīgs, kas tāds, kas vilina īpaši, bet ko man bija pagrūti definēt, līdz somu rakstnieces Kankimeki grāmatā *Sievietes, par kurām domāju naktīs*

izlasīju atziņu: „Tu domā, ka zini, ko ceļojums tev piedāvās, bet tieši to tu nezini.”

Negaidītība, pārsteigumi, atklājumi, pārdzīvojumi, atziņas, iedvesma, pieredze – tas viss paliek

ar mani vēl kādu laiku pēc atgriešanās mājās. Pat šķietami mierīgais lidojums uz Briseli kopā ar citiem žurnālistiem var izvērsties negaidītā piedzīvojumā, nerunājot par stipra lietus dēļ atceltu pirmo reisu nelielā lidostīnā Ņumeksikas štātā ASV, kad vienai jāpagūst tālāk uz savienotajiem reisiem Vašingtona–Frankfurte–Rīga. Spriedze, uztraukums, neziņa. Un arī par to šajā brīnišķīgajā grāmatā par sievietēm, kas ceļoja vienas, turklāt iepriekšējos gadsimtos, ir atziņa: „Ienirsti tajā, no kā baidies!”

Ceļošana ir lieliska pašapziņas stiprinātāja. Tiekot cauri pārbaudījumiem, vari uzsist sev uz pleca un nākamreiz sajusties drošāk. Un esi uztreņģis uzmanību, vērtību, spēj nepazaudēt galvu sarežģītās situācijās.

Plānošana, bez kā pirms lielāka ceļojuma neiztikt, ir ļoti svarīga – tā palīdz domāt strukturēti, turklāt gatavošanās ceļojumam dod pozitīvas emocijas jau labu laiku iepriekš. Un, nomainot vidi, gribot negribot notiek pārslēgšanās gan prātā, gan emocionālajā sfērā.

Nevar salīdzināt ceļošanas apstākļus ar tiem laikiem, par ko stāsta grāmata, taču pārdomas par dzīves jēgu būtiskas bija gan agrāk, gan tagad. Nereti, tieši esot prom no mājām, no ierastās vides, var saprast sev būtiskas lietas un vienlaikus ar jaunām vietām, smaržām, garšām, krāsām no jauna spēt ieraudzīt pašam sevi. Kāds esi, kāds gribētu būt.

Stereotipi un pieņēmumi krīt viens pēc otra. Ceļojumā vairāk vai mazāk iznāk sastapt citus cilvēkus, ar kuriem jākomunicē intensīvāk nekā ikdienā, un tā ir lieliska iespēja iepazīt citus. Un saprast, ka apmaldoties vari uzticēties gan marokietim, gan grieķim. Un atklāt jaunas pilsētas un secināt, ka arī bez Kuldīgas pasaulē ir vēl citas pasakainas. Un atklāt sevī jaunas šķautnes: gan patīkamas, gan tādas, nu, ne visai. Ja neceļo viens, jāprot rēķināties ar citu interesēm, laiku, noskaņojumu. Tas ne vienmēr ir viegli.

Bet var izvēlēties noslēgtāku ceļošanu, vairāk vienatnes. Tad ir laiks pabūt ar savām domām, kam mājās traucē simt un viens darbs. Un apgūt prasmī vienai kļūst pa varbūt jau zināmas pilsētas ieliņām, vienai apsēsties kafējnīcā un vērot vietējo dzīvi. Man tādi mirkli, lai arī kājas līdz nemaņai nogurušas, atjauno iekšējos, garīgos resursus.

Galū galā ceļošana neļauj man slinkot un liek strādāt. Un noteikti dara mani laimīgāku.

TRĪS PAR VIENU

Kā būvniecības sadārdzinājums un materiālu piegādes termiņš ietekmē jūsu darbu?

CERĪBAS LIEK UZ PRIVĀTO SEKTORU

1. Jānis Āboliņš, SIA AB būvniecība valdes loceklis:

– Iezīmējusies tendence, ka dažiem materiāliem, piemēram, kokam un metālam, cena samazinās. Bet tā ne tuvu nav atgriezies tik zema, kā bija pirms kara Ukrainā vai pandēmijas. Šie divi aspekti būvniecību stipri ietekmējuši. Tērauda sortiments ir dažāds, bet, piemēram, vienu konkrētu tērauda veidu pirms kara varēja nopirkt par 400 eiro, pēc tam cena uzauga līdz 4000 eiro par tonnu, tagad tādu pašu var dabūt par 1800 eiro. Armatūras varēja dabūt par 170 eiro tonnā: bija jāpameklē, bet dabūt varēja. Tad cena drastiski pieauga, nu mazliet pakritās, bet kopējā inflācija uzaugusi tāda, ka cilvēki nevar savilkt galus. Ne tikai būvniecībā vien. Degviela, piens, gaļa, sviests – viss kļuvis dramatiski dārgāks. Bet būvniekiem par darbu nevar samaksāt par 30 vai 50% vairāk nekā pirms gada vai diviem, un atkal ir virpulis, ka cilvēki no Latvijas

„ESAM ĻOTI SLIKTĀ SITUĀCIJĀ”

2. Jānis Sala, SIA Goldingen Invest valdes priekšsēdis:

– Situācija ir diezgan interesanta, jo mēs, būvnieki, apstāties nevaram un netaisāmies, līdz ar to mēs esam spiesti diezgan daudz ko kompensēt. Esam tādā kā ķīlnieku lomā. Par būvdarbiem noslēgti ilgtermiņa līgumi jau gadu, divus iepriekš, un mēs no tiem atkāpties nevaram. Ja atkāpsimies, mums tas būs daudz sāpīgāk nekā kompensēt. Ja līgumus laužīs, būs jāmaksā soda procenti. Bet bankas savu naudu nepazaudēs.

Mums ir darbinieki, tādēļ pirmām kārtām esam atbildīgi pret viņiem. Mums uzņēmuma struktūra veidota ilgtermiņam, arī darbinieki ir tādi, kuri strādā ilgstoši. Viņi saprot, kāda ir situācija, mēs zinām, ka viņiem naudu vajag vairāk, jo viss sadārdzinājies. Lai arī kā nebūtu, alga darbiniekiem bija jāpaceļ, lai viņiem nebūtu jāaizņem. Darām to tāpēc, lai cilvēks var nākt

BIJA JĀPIEŅEM SAREŽĢĪTI LĒMUMI

3. Dace Šēle, Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja:

– Karadarbība Ukrainā ietekmējusi būvniecību arī pašvaldībā. Būtisku ietekmi tas atstāja uz atsevišķu izstrādājumu un resursu pieejamību, piemēram, uz tēraudu, bitumenu, degvielu, plastmasas logiem, durvīm. Atsevišķos objektos ietekme bija tāda, ka trūka darbaspēka, jo viesstrādnieki devās uz savām mītnes valstīm.

Tādi apstākļi atbilst Publisko iepirkumu likumā ietvertajiem gadījumiem, t.i., līgumslēdzējpusēm ir tiesības ieviest būtiskus grozījumus, vienojoties par termiņa pagarināšanu, līgumcenas pārskatīšanu, tas ir, līdz 50% no sākotnējās cenas, arī par citiem grozījumiem.

Būvniecības izmaksas sarežģīja ne tikai pašvaldības projektu vadītāju, juristu un citu speciālistu, bet arī vadības darbu, jo bija jāpieņem lēmumi, no kādiem līdzekļiem sadārdzinājumu segt, lai iesāktu pabeigtu. Lai izvērtētu sadārdzinājuma tāmes, bija vajadzīga cenu izpēte. Papildus sarežģītību noteica tirgus nestabilitāte jeb strauji mainīgās cenas. Kā piemērus varu minēt dažus pašvaldības objektus, kurus būvniecības sadārdzinājums skāra: bērnu un jauniešu centrs Kuldīgā, 1905. gada ielā 10, Adatu fabrika Kalpaka ielā 4,

brauc prom. Celniecības profesionāļi valsti pamet. Sevišķi jaunākie izvēlas aizbraukt. Es nevaru par darbu uzlikt četras reizes augstāku maksu, lai viņus noturētu.

Būvniecības tirgū valda diezgan liela konkurence, un valsts sektorā pasūtītājiem trūkst naudas. Privatajā sektorā cilvēki grib ieguldīt īpašumos, jo saprot, ka citādi viņu nauda inflācijas ietekmē kūst. Lai tā nebūtu, cenšas būvēt, saprazdami, ka īpašums ir viens no ieguldījumu veidiem, kā savus līdzekļus paglābt no vērtības samazināšanās. Ja bankā tev stāv simt tūkstošu eiro, pēc gada tiem vērtība var būt kā tagad 70 tūkstošiem. Kam ir iespēja, tie naudu kapitalizē. Nekustamais īpašums cenā nekritisies.

Es lieku lielas cerības uz to, ka privātais sektors pamodīsies: vajadzēs dzīvokļu remontu, māju būvniecību. Bet arī privātie pamatā naudu aizņemas bankās, un tās tagad kredītu došanā nepavisam nav atsaucīgas.

uz darbu un domāt par to, nevis par nesamaksājamiem rēķiniem.

Mums ir sadarbības partneri, piegādātāji. Arī viņi ir diezgan dīvainā situācijā, jo arī mēs viņus *presējām*. Būvniekiem šāda situācija sākās līdz ar kovidu. Ierobežojumu dēļ izejmateriālu cenas uzgāja gaisā, un sākās problēmas. Degviela, metāls, betons kļuva dārgāki. Pēdējos trijos gados mums zaudējumi bijuši ļoti lieli. Bija tādi uzņēmumi, kas kovida ierobežojumu dēļ saņēma kompensācijas. Mums tajā laikā bija liels līgums, ko izpildījām, bet ar lieliem mīnusiem, līdz ar to atbalstam nekvalificējamies.

Ekonomika nemiīgi staigā uz augšu un uz leju, bet tik krasi kā tagad mēs iepriekš neesam piedzīvojuši. Tik liela bedre, kādā esam tagad, mums kā būvniekiem nav bijusi. Cik varam, visas rezerves tērējam ārā un ceram, ka būs gaišā nākotne. Ja nebūs, tad neko.

Kuldīgas Centra vidusskola Mucenieku ielā 6, grupu dzīvokļi cilvēkiem ar garīgu rakstura traucējumiem Dzeldā, Dīķu ielā 1, suņu pastaigu laukums Kuldīgā, Lapeglu ielā 7, vieglatlētikas stadions pie Kuldīgas Centra vidusskolas un citi.

Risinājumu meklējam katrā līgumā, lūdzot būvdarbu veicējam saistību izpildē pierādīt objektīvus šķēršļus un traucējumus. Vienlaikus ar naudas piešķirējiem, ar ministrijām konsultējamies, kā rīkoties pareizāk, lai neapdraudētu ārējā finansējuma saņemšanu. Daļa būvnieku materiālu sadārdzinājumu pierādīja un centās saistības izpildīt, bet kāds būvnieks nolēma līgumu laužt.

Pagājušajā gadā situācija bija ļoti nestabila: teorētiski būvstrādājumu nodrošināt varēja, taču nebija nekādas skaidrības par cenu, materiālu pieejamību noliktavās un piegādes termiņu. Tā kā ierastās piegādes ķēdes bija pilnībā izjauktas, pēdējā laikā tās radītas no jauna gan loģistikas risinājumu, gan piegādes maršrutu izveidē.

Tagad situācija stabilizējusies, bet, startējot iepirkumos, būvniekiem jāizvērtē riski, vai viņi paspēs mūsu termiņā saistības izpildīt.

Jolanta Hercenberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

No skaitītāja pārbaudes nav jābaidās

Andris Klaviņš, SIA Kuldīgas ūdens valdes priekšsēdis

Marta sākumā kāds kuldīdznieks publiski apvainoja Kuldīgas ūdens darbiniekus, kuri bez atļaujas esot iegājuši viņa īpašumā, lai pārbaudītu ūdens skaitītāju. Informācija no sociālajiem tīkliem gan izņemta, un par šo gadījumu ziņots policijai, lai noskaidrotu, kā īsti bijis.

Tikmēr vēlos iedzīvotājiem pastāstīt, ka esam pašvaldības kapitālsabiedrība, kurai jānodrošina ūdensapgāde un jāsniedz kvalitatīvi pakalpojumi. Tādējādi klientiem noteikti nevajadzētu būties, ka mūsu darbinieki bez atļaujas ieies jūsu īpašumā, kā arī nebūs iepriekš par to informējuši.

Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem Kuldīgas ūdens skaitītājus regulāri pārbauda, lai salīdzinātu ar patērētāju nodotajiem rādījumiem un maksājumiem par šo pakalpojumu. Diemžēl ne vienmēr tie sakrīt. Valstī izsludinātā ārkārtējā situācijā pandēmijas laikā gan tas netika darīts. Pēc ierobežojumu atcelšanas pārbaudes atsāktas un notiek

intensīvi pēc grafika. Klientam par to vienmēr tiek iepriekš paziņots, un ierašanās laiks tiek saskaņots. Ir bijuši gadījumi, kad mājokļa īpašnieks norunu apzināti nepilda vai kādi iemesli ir traucējuši būt mājās noteiktajā laikā. Ar varu īpašumā speciālisti nekad nelaužas – to nedrīkst, un mūsu darbiniekiem tā nav pieņemts. Noteikumi arī paredz, ka skaitītājiem jābūt brīvi pieejamiem. Speciālisti nemēdz staigāt pa visu māju, kā bija norādījis neapmierinātais klients. Nav noteikts termiņš, cik dienu iepriekš par skaitītāja pārbaudi jābrīdina. To var darīt kaut vai tajā pašā dienā vai atlikt uz vēlāku laiku, ja klientam tā ērtāk.

Vienmēr esam komunikabli, atvērti un atbildēsīm uz jautājumiem. Arī tad, ja par pakalpojumiem ir pretenzijas, aicinu vispirms piezvanīt mums.

Vienmēr esam komunikabli, atvērti un atbildēsīm uz jautājumiem. Arī tad, ja par pakalpojumiem ir pretenzijas, aicinu vispirms piezvanīt mums.

Vienmēr esam komunikabli, atvērti un atbildēsīm uz jautājumiem. Arī tad, ja par pakalpojumiem ir pretenzijas, aicinu vispirms piezvanīt mums.

PĒC PUBLICĒTĀ

Vai pasākumi jāorganizē Gotlība sētā?

Pēc diskusijas *Kā iedzīvināt piemiņas vietu brīvības cīņtājiem?*, kurā pilsētvides dizaina mākslinieciskā padome ar pašvaldību pārrunāja, kā Kuldīgā izcelt Latvijas brīvības cīņtājiem veltītā piemiņas akmens nozīmību skvērā pie Adatu fabrikas, ar redakciju sazinājās Maira Brūdere. Viņa uzskata, ka tāda vieta brīvības cīņtājiem jau ir 1905. gada parkā – tēlnieces Līvijas Rezevskas piemineklis 1919. gada terora upuriem tā sauktajā Gotlība sētā.

M.Brūdere uzskata, ka vispirms jāskaidro ar šo vietu. Tur neviens ziedus neliek un arī pasākumi nenotiek. Viņaspriekš, pie tā varētu likt svecītes, taču jāskaidro ar vēstures izpēti, jo daudzi nezina, kas tas par pieminekli.

DZĪVĪBU ATDEVA PAR PADOMJU VARU

Kuldīgas novada muzeja pētnieks Pēteris Pabērzs skaidro: „Memoriālā siena tā sauktajā Gotlība sētā uzbūvēta un atklāta 1976. gadā. Tās autore ir Kuldīgas Goda pilsoņa, tēlniece Līvija Rezevska. Latvijas PSR presē, piemēram, vietējā laikrakstā *Padomju Dzimtene*, minēts, ka memoriālā siena veltīta tiem, kuri 1919. gadā „atdevuši savu dzīvību cīņā par padomju varu”. Šādas vietas tika

plaši izmantotas propagandai. Tajās rīkoti piemiņas pasākumi, kam bija jākalpo „jaunatnes komunistiskajai, patriotiskajai un internacionālajai audzināšanai”.

VAIRUMS ATBALSTĪJA LIELINIEKUS

Kā skaidro P.Pabērzs, muzeja materiāli un citi izziņātie avoti apstiprina, ka lielākā daļa t.s. baltā terora upuru Kuldīgā tā vai citādi bija atbalstījuši lielniekus (boļševikus). „Nav zināma katra padomju varas atbalstītāja motivācija: kāds lieliniekiem pieslēgās ideoloģisku apsvērumu dēļ, cenšoties izplatīt pasaules revolūciju, kāds noticeja viņu solījumiem par gaišāku nākotni, kāds iestājās milicijā, lai smagajos kara apstākļos tā nopelnītu iztiku, kāds gribēja iedzīvoties, piedaloties turīgo iedzīvotāju mantas konfiskācijā, kāds vēlējās atriebties par pagātnes nodarījumiem, kāds neīstajā laikā patrāpījās neīstajā vietā.

Šajā laikā Latvijā bija izveidojies sava veida vardarbības apburtais loks: lielinieki īstenoja sarkano teroru, uz ko Baltijas landesvēra karavīri atbildēja ar balto teroru, uz ko lielinieki atkal atbildēja ar sarkano u.t.jpr.”

CĪNĪJĀS PRET LATVIJAS NEATKARĪBU

Memoriālā siena un tās apkārtnē būtu jāsakopj un pie tās jāizliek paskaidrojoša plāksne vai stends, taču P.Pabērzs norāda: rīkot piemiņas pasākumus vai 11. un 18. novembrī nolikt svecītes tur nevajadzētu, jo šis objekts veltīts tiem, kuri cīnījās pret 1918. gada 18. novembrī proklamētās Latvijas Republikas neatkarību. „Protams, nevienam nevajadzētu aizliegt pieminēt savus baltā terora laikā nogalinātos tuviniekus, bet tam piemērotāka vieta būtu kapsēta – pie tuvinieka kapa vai arī, ja apbedīšanas vieta nav zināma, tad Annas kapos pie masu kapavietas „revolucionārajiem cīņtājiem par padomju varu”. Šajā vietā apglabāti tie Kuldīgā nošautie baltā terora upuri, kurus neapglabāja pašu tuvinieki.”

Sīkāka informācija, tai skaitā par balto un sarkano teroru, atrodama pētījumā *1919. gada janvāra un februāra notikumi Kuldīgā: pretrunīgais un noklusētais*. Tas publicēts Latvijas Vēstures institūta žurnāla 2020. gada 2. numurā un bez maksas pieejams internetā (www.lv.lu.lv/zurnals/numuri).

Malvīne Saule

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Tas jādara īpašniekam

Kuldīdzniece interesējas, kāpēc no Adatu ielas nedrīkst iebraukt Liepājas ielā 34, Latvijas Pasta stāvlaukumā, kas tagad stāv tukšs, jo uzņēmums transportlīdzekļus novieto citur. Tur joprojām ir zīme *Iebraukt aizliegts!*, bet ēkā atrodas primārās veselības aprūpes centrs.

„Nedrīkst iebraukt pat ne uz mirkli, lai izsēdinātu slimu, vecu cilvēku, kuram jātiek pie ārsta, bet grūti paiet lielus gabalus. Tur ir arī veterinārā klīnika, kurp bieži ved dzīvniekus, un braucēji spiesti pārkāpt satiksmes noteikumus,” tā kuldīdzniece.

„Šajā apvidū vispār ir sarežģīta situācija, jo arī Baložu ielā nedrīkst automašīnas novietot. Pa Liepājas ielu braukt nedrīkst, bet uz turieni pārvietota Sarkanā Krusta nodaļa, kas izsniedz pārtikas pakas. Dažas tuvējās stāvvietas vienmēr aizņemtas. Laukums šo problēmu kaut nedaudz atslogotu, un nebūtu jāpārkāpj satiksmes noteikumi. Pat tad, ja tā ir privāta teritorija, vai tad pašvaldībai nav jāuzņemas iniciatīva auto novietošanas problēmas mazināt? Vai nav jārūpējas, lai iedzīvotāji tiktu pie ārsta, vai ir tikai jānodod?”

Novada domes vides pārvaldības

daļas vadītājs Andris Megnis skaidro: „Par teritorijas izmantošanu Liepājas ielā 34 un tās atvēršanu autotransportam var lemt tikai īpašnieks, kas ceļa zīmes saskaņo ar pašvaldību un tās maina, atļaujot vietu izmantot to iestāžu klientiem, kuras tur darbojas. Pēc būtības komersantiem pašiem jādomā par saviem klientiem un jāvēlējas pie īpašnieka, lai kārtību mainītu un daļu pagalma atvēlētu klientiem, tostarp cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī ierīkotu gimeņu stāvvietas.”

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāda nozīme jūsu dzīvē ir maizei? Vai paši arī cepat?

Gunta Jankovska, seniore:

– Maize mums ir ļoti nozīmīga, es to ēdu katru dienu brokastīs. Vairāk rupjmaizi, taču garšo arī baltmaize. Dažkārt izcepu baltmaizi ar sēklām, timiānu un citām garšvielām. Cepu arī maizes plāceņus, kas sastāv vien no miltiem un

ūdens. Nesen meistarklasē pie Riharda Toča Ēdolē iemācījies izcept maizi no lazdu mizām, ozolziļēm, alksņu čiekuriņiem – izdevās ļoti garšīga. Tādu varētu gatavot latvieši izdzīvotāji.

Mudīte, pašnodarbinātā:

– Svētdienās pārku saldskābmaizi no kādas cepējas Alsungā. Citu veidu maizi ēdu ļoti maz. Pati vēl neesmu izcepusi, bet vēlme ir bijusi. Pārtikas veikalos pārku reti – tikai tad, ja liela vajadzība. Vietējo ceptās maizes garša nešaubīgi atšķiras no veikalā pirktais.

Rita Papēde, pensionāre:

– Ēdu mūsu pašu Kuldīgas ceptuves un arī *Lāču* maizi. Priekšroku dodu rupjmaizei un saldskābmaizei, pārsvarā ēdu brokastīs. Pati citreiz izcepu baltmaizi. Šoziem izmēģināju arī rudzu maizi – izdevās labi. Rudzu miltus nopirku beziepakojuma veikalā *Kuule* – tie tur ir ļoti labi. Piejaucu klāt nedaudz gaišo miltu, ķimenes un, lai masu vēl bagātinātu, piebēru dažādu sēkļu maisījumu. Izrādās, ka izcept maizi ir pavisam vienkārši: sākumā uztaisa rudzu miltu ieraugu un otrā dienā jau cep. Receptes skatos *Ievas Padomu Avīzē*, citreiz arī internetā. Drīzumā uz svētkiem izcepšu kādu baltmaizes kukuli.

Aija, kuldīdzniece:

– Maizi nelietoju gandrīz vispār. Baltmaizi neēdu, un vienīgā, ko pārku Kuldīgas tirgū, ir *Irēnas ķirbju maize* ar kaltētiem tomātiem. Kādu reizi nopērku rudzu maizi – to ēdu bez nekā no rīta pie kafijas. Sievietēm pēc 60 maize nav ieteicama, tāpēc cenšos ēst mazāk. Izvairos no klijas maizes. Labība audzējot tiek miglota, un visas ķīmikālijas taču tajās uzsūcas. Ļoti gardu saldskābmaizi kādreiz cepa vecmamma, taču es biju pārāk maza un recepti neapguvu.

Lāsma Dreijere, pašnodarbinātā no Kuldīgas:

– Pārsvarā ēdu tumšo maizi un pārku visur kur. Ražotāju īsti neatceros, bet šķiet, ka tā ir no *Latvijas maiznieka*. Pati cepusi neesmu – nemāku.

Edgars Lišmanis, rīdziņnieks:

– Ēdam *Lāču* maizi. Šad tad pārku Kuldīgas maizi. Pusdienās vairāk ēdu rupjo, baltmaizi mazāk. Cepis neesmu, taču domās esmu mēģinājis to darīt – gribētu kādreiz izcept savu rudzu kukuli.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Atskatās uz paveikto

POLITIKA

„Kopā esam stipra komanda, un, pateicoties jūsu atbalstam, arī es šobrīd esmu Saeimā. *Jau-najai Vienotībai* ir labs rezultāts – 26 Saeimas deputāti, īstenībā jāskaita 33, jo septiņi kļuva par ministriem. Ir ievēlēti gan jauni cilvēki, gan ar pieredzi, un tas ir vislabākais, kas var būt,” partijas *Kuldīgas novadam* biedru sapulcē teica tās priekšsēde un tagad arī 14. Saeimas deputāte Inga Bērziņa.

DARBS SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJĀ

„Piecus mēnešus, kopš esmu Saeimā, esmu guvusi pārlicību, ka Kuldīga ir ļoti drošās rokās,” sacīja I. Bērziņa, vēl pastāstot, ka 31. maijā būs Valsts prezidenta vēlēšanas, un aicinot sūtīt rosinājumus, kuri būtu šī amata cienīgi.

I. Bērziņa Saeimā vada sociālo un darba lietu komisiju un atzīst, ka joma ir izaicinājumu pilna: „Jebkurš no lēmumiem, kas tiek pieņemts, skar lielu iedzīvotāju daļu. Piemēram, bērnu agrīnā preventīvā atbalsta sistēma. Kuldīgā pirmsskolas izglītības iestādē *Bitīte* daļēji tā jau tiek īstenota. Balstoties uz reāliem piemēriem, sadarbībā ar ministriem varēsim virzīties uz priekšu. Vēlamies sakārtot sistēmu valstī tā, lai spētu sadarboties Veselības, Izglītības un Labklājības ministrija. Katram mazam bērniņam jau visagrākajā vecumā vai arī laikā, kamēr viņš nav piedzimis, tiktu noteikta diagnoze, lai viņš spētu izaugt par veselu un darbaspējīgu mūsu sabiedrības locekli.

Apgūst digitālās prasmes

Līdz 29. martam 25 Kuldīgas novada pašvaldības iestāžu darbinieces Spānijas pilsētā *Pedregerā (Pedreguer)* piedalās projektā *Eiropas tehnoloģiju sievietes – dialogi par dzimumu līdztiesību un Eiropas digitālo nākotni*.

To finansē Eiropas Komisijas pilsoņu, vienlīdzības, tiesību un vērtību programma (CERV). Kuldīgas digitālo inovāciju centram ar Rīgas Tehnisko universitāti un Latvijas Universitāti ir sadarbība jaunāko tehnoloģiju jomā. Digitālo inovāciju centra vadītājs Artis Gustovskis saka: mūsu pilsēta ir kā izmēģinājuma vieta, jo, piemēram, kopā ar uzņēmumu *ZZ dati* tiek radīti sensori, kas parādīšot, kur pašvaldībai ietaupīt naudu. „Redzot mūsu darbu, *Pedregera* uzaicinājusi pieredzes apmaiņā. Spānijā viena no prioritātēm ir tehnoloģiju laukā atbalstīt tieši sievietes, tāpēc no mūsu novada brauc tikai dāmas.”

Sapulces noslēgumā partijas *Kuldīgas novadam* biedri vienojās dziesmā *Mazs bij' tēva novadiņis*.

Komisijā esam sākuši darbu pie paliatīvās aprūpes. Tēma ir smaga un valstī nav sakārtota. Ja viss virzīsies, kā plānots, tad no 2024. gada Latvijā tā varētu būt pieejama ikvienam iedzīvotājam. Aktuālā tēma ir aizliegt elektroniskās cigaretes ar garšām un smaržām. Ceru, ka likumprojekts pavirzīsies uz priekšu.”

VAIRĀK NEKĀ 500 MILJONU DROŠĪBAI

17. martā finanšu ministrs Arvils Ašeradens (*Jaunā Vienotība*) bija reģionālajā vizītē Kuldīgā un apmeklēja arī partijas *Kuldīgas novadam* sapulci. A. Ašeradens sacīja: „Pēc diviem kovida gadiem atrodamies sarežģītā situācijā, atbalstot ekonomiku, ir liela inflācija, Eiropas Centrālā banka šobrīd ar to sāk cīnīties, ceļot

procentu likmes.

Valdība ir apstiprinājusi budžetu. Tik liels nekad tas nav bijis – 14,7 miljardi eiro. Vairāk nekā 500 miljonus eiro ieguldījām drošībā. Nav taisnība, ka nauda nav ieguldīta izglītībā, tai finansējumam ir 27% pieaugums. Neviens citam sektoram tas nav tik liels.

Strādājam pie nodokļu sistēmas pārskatīšanas. Ar šo nodokļu daudzumu finansēt visu to, ko valsts vēlas, nav vairs iespējams.

Daudzus gadus neesam attīstījuši kapitāltirgu. Latvijā nauda vienkārši guļ bankās. Citās zemēs iedzīvotāji naudu iegulda dažādu veidu vērtspapīros, piemēram, obligācijās. Viens no galvenajiem uzdevumiem pie mums ir iekustināt kapitāltirgu.”

UZŅEM JAUNOS, IZSĀKA VIEDOKLI

Sapulcē partijas *Kuldīgas novadam* rindās tika sveikti seši jauni biedri: Jānis Bergmanis, Rimants Safonovs, Agnese Buka, Santa Kreičmane, Tīna Eglīte un Ieva Paiča.

Debatēs uzstājās vairāki partijas biedri. Piemēram, Alsungas pagasta pārvaldes vadītāja S. Kreičmane sacīja: „Kad mani uzaicināja iestāties partijā, izvēljos to darīt, jo man svarīga infrastruktūra un uzņēmējdarbība. Pagājušajā gadā Alsungā pārbūvēta ambulances ēka, salabots jumts kultūras namam. Ir apstiprināts *LEADER* projekts, un 16. martā sākās pirmie būvdarbi Ziedulejas estrādē.”

Kuldīgas slimnīcas valdes priekšsēde Nellija Kleinberga

„Tiks piešķirta vienreizēja dotācija tām pašvaldībām, kurām izlīdzinātie ieņēmumi uz vienu izlīdzināmo vienību ir zemāki par 90% no vidējiem izlīdzinājumiem un to pieaugums ir zemāks par 80% no pašvaldību vidējā izlīdzināto ieņēmumu pieauguma. Šo pašvaldību skaitā ir arī Kuldīgas novads, tam paredzēta dotācija – 59 212 eiro,” sacīja finanšu ministrs Arvils Ašeradens.

atzina, ka pēc pusgada šajā amatā var justies mierīgāka: „Visi ir nostājies savās vietās, nesaskaņas ir norimušas, pagājušo gadu beidzām ar pozitīvu bilanci. Kuldīgas slimnīca ir viena no tām, kurās mediķiem ir zems stundu atalgojums. Lai nepazaudētu nevienu ārstu, pakalpojumu, esam to pacēluši no 1. marta, lai gan valsts to darīs no 1. aprīļa.”

Kuldīgas siltumtīklu valdes priekšsēdis Andris Anišs sacīja: „Katru gadu ieguldām ievērojamus līdzekļus, lai novadā siltuma jomu sakārtotu. Saimniecībā vairs nav neviena padomju laika posma, arī katlumāju, šodien visas ir automatizētas. Turpināsim virzīties uz attīstību.”

Ina Jansone
Lailas Liepiņas foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Negals ar suņiem, makšķernieki diezgan kārtīgi

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

20. marts. Dzintaru ielā kaimiņi uztraucas par kucēnu, kura saimnieks esot *aizdzēries*. Viņu sastopam mājās, un sunītim nekā netrūkst. Pārventā pie tilta kļīst suns ar ķēdi – laikam norāvis. Sameklējam īpašnieku, un viņš sola, ka turpmāk tā nenotiks. Sūru ielā vairāki iereibušie sakāvušies, veikala apsargs vienu agresīvu vīrieti ar vairāk nekā divām promilēm reibuma pat ieslēdzis. Izsaukta medicīniskā palīdzība, sākti vairāki administratīvie procesi. Skrundā kārtējais izsaukums uz dzīvokli Saldus ielā, kur liela nekārtība, nakšņo sveši cilvēki.

21. marts. Naktī Stendes ielā konflikts jau zināmā gimenē – dzīvesbiedri atkal sastrīdējušies. Mājoklī ir bērns, kuru aizvedam pie tēva – sievietes bijušā vīra. Jauniešiem palī-

dzam atrast īpašnieku jakai, ko tie nejausi iznesuši no Ventpils spēļu zāles *Olimpija*. Kāds vīrietis tur izraisījis konfliktu, un jaunieši steigā līdz ar savām drēbēm paķēruši arī svešu jaku ar viedtālruni. Sieksātē daudzdzīvokļu māju pagalmā klaiņojošs suns apdraud mazus bērnus. Nīkrācē, Dzeldas centrā, kļīst aizdomīgs vīrietis. Izrādās, ka viņš pārcēlies no sociālā centra, bet neko sliktu darīt nedomā.

22. marts. Padūrē pamanām grāvī pamestu automašīnu, vēlāk tā tiek izvilkta ar traktoru, īpašnieci noskaidrojām. Vīrietim Liepājas ielā uz soliņa kļuvis slikti – vajadzīgi mediķi. Pie veikala *Drogas* sakašķējušās pusaudzes viena otru apsūdz – lieta nodota bāriņtiesai. Sieksātē īpašniece par suņiem nerūpējas: jau reiz brīdināta, bet nekas nav mainījies, informējam Pārtikas un veterināro dienestu. Vēlāk dodamies turp vēlreiz, bet sieviete ieslēgusies un nerunā. Jaunāko sunīti – smuku

un zīperīgu – aizvedam uz paltversmi, vecākais paliek.

23. marts. Mums ziņo par kādās mājās Skrundā novārdzinātu suni. Vairākas reizes dodamies turp, bet īpašniekus nesastopam. Automašīna iebraukusi dabas liegumā pie Ventas: brīdinām vadītāju, ka tas aizliegts. Liepājas ielā uz soliņa atkal guļ jau iepriekšējā dienā ārstētais vīrs. Mediķi viņu aizved uz slimnīcu. Cits vīrietis jādabū no stacionāra prom, jo ir ļoti piedzēries un neprot uzvesties.

24. marts. Skrundas autoostā aizturam vīrieti, kurš uzbrucis jauniešiem un izdarījis vēl citus pārkāpumus; nākas izsaukt Valsts policiju (VP). Ēdolē vīrietis guļ centra krustojumā: savācam un sodām. Cits dzērājs guļ Kuldīgā, Aizputes ielā, pie pansionāta durvīm un ir apdauzījies – viņu savāc mediķi. Vīgriežu ielas nama kāpņu telpā *atpūšas* divi krietni iereibuši vīrieši – abiem sods.

25. marts. *Klondaikā* skaļa

mūzika naktī atkal traucē apkārtnējiem. No Virkas ielas mums anonīmi ziņo, ka kāds esot nošāvis gulbi: pāradresējam VP. *Vējiņa* parkā trīs vīrieši dzer: viens paspēj aiziet, sods tiek diviem. Vecvilgālē klaiņo divi suņi.

26. marts. Gudeniekos tiek izvesti kokmateriāli un bojāts ceļš. Autovadītāju sameklējam, bet ierobežojumu zīmes, kā arī bojājumi nav redzami.

Šajā nedēļā turpinām Kuldīgā uzraudzīt suņu pastaigu laukumu un pilskalnu, bet īpaši – licencēto makšķerēšanu Ventā. Pie *Kūravas*, Pārventas estrādes un citur makšķernieku daudz, pieķerts viens likumpārkāpējs. Uzrakstīti vairāki soda lēmumi, autovadītājiem brīdinājums izteikts par stāvēšanas pārkāpumiem (neizliekot laika norādi) Aizputes, Baznīcas, Rumbas, 1905. gada, Liepājas, Baložu un Stendes ielā, kā arī Skrundā pie bērnu dārza *Ziepiediņš*.

Pierakstījusi **Daina Tāfelberga**

Citu vietā maksāt nevēlas

Ap pussimt rudbāržnieku gan no centra daudzdzīvokļu mājām, gan viensētām ar Kuldīgas novada pašvaldības pārstāvjiem diskutēja galvenokārt par teritorijas un namu apsaimniekošanu, veselības aprūpi, dzīvokļiem un ceļiem.

„Nav ko lieki tērēt laiku runām – jāraksta iesniegums, lai deputāti savus lēmumus pamato konkrētāk,” aicināja novada domes priekšsēdes vietniece Nellija Kleinberga.

Rudbāržu iedzīvotāju sapulcē diskusijas raisīja Inta Folkmaņa iebildumi pret īres maksas celšanu. Neesot godīgi 49 centus par kvadrātmetru prasīt par tādu dzīvokli, kurā pašvaldība gadu desmitiem nav ieguldījusi neko un labiekārtojumu gādājis īrnieks pats.

VECLAUŽU NAMS IR VĒRTĪBA

Šoreiz iedzīvotāju sapulcē domes priekšsēdes Ineses Astaševskas vietā pašvaldību pārstāvēja viņas vietniece Nellija Kleinberga, kurai kādreizējā Skrundas novada pagastu lietas izsenis labāk zināmas. Kā ierasts, atbraukuši vietnieks Artis Roberts un izpildītājs Agnese Buka, piedalījās arī *Skrundas komunālās saimniecības* pārstāvji. Pagasta vadītāja Inese Ivāne izklāstīja galveno. Pērn dzimuši deviņi, miruši 16 cilvēki. Demogrāfisko situāciju pasliktina tas, ka te atrodas aprūpes nams *Valtaiķi*, kurā mīt vecāudis, daudziem pāri 80 un 90. Pansionāts ir piepildīts, kaut arī dārgs. N.Kleinberga izskaidroja aprūpes iestāžu izmaksas un norādīja, ka *Valtaiķi* esot labs pensionāts – Rudbāržiem kā pievienotā vērtība, bet nebūt ne dārgākais.

VĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Kultūras namā nomainīti četri nokalpojuši logi, kam vējš pūta cauri. Jubilejas ielā pie daudzdzīvokļu nama salabota kanalizācija, kas jau kolhoza laikos izbūvēta nepareizi. Parādījušās nedienas pārvaldes ēkā: gar fasādi plūst ūdens, telpās nāk mitrums, rodas pelējums. Pērn pārvaldē notikusi darbinieku maiņa un uz brīdi radusies spriedze. Viņsaulē pēkšņi aizgājis šoferis, un kārtīgu autovadītāju nācies ilgi meklēt. Šofera darbs nav viegls, slodze no agra rīta līdz vēlam vakaram, jāvadā bērni uz skolu. Nomainījušies apkopēja un saimnieks. Kultūrā I.Ivāne uzlavēja folkloras kopu *Kamenīte*, kas nopelnījusi ceļazīmi uz Dziesmu svētkiem. Cītīgi darbojas arī amatiercētris *Spēlmaņi*.

RŪP KAPI UN CEĻI

Grūti vedas ar apkārtnes kopšanu, jo Nodarbinātības valsts aģentūra

vairs nedod pagaidu algoto darbu strādniekus. Tagad jātiek galā ar pārvaldesniecīgo darbaspēku, bet pagastā ir sešas kapsētas. „Tāpēc piedodiet, ja kāda maliņa vai taciņa nav nogrābta,” sacīja I.Ivāne. „Zinu, ka vēl sāpīgāks ir jautājums par ceļiem. Šogad iedalīti 28 000 eiro, un ar tiem jāuztur 56 kilometri – greiderēšana, planēšana, ceļmalu zāles pļaušana, apauguma noņemšana, sniega tīrīšana un neatliekami remontdarbi, jo nekam lielākam jau neatliek. Uz sabrukšanas robežas ir tilts Rudbāržu–Sieksātes ceļā. Tikko tur sākusies glābšana, citādi pāri vairs nevarētu braukt, bet vieta ir svarīga.”

CER, KA ĀRSTS ATBRAUKS

Līdz ar dakteres Māras Ostašovas aiziešanu pensijā feldšere Marina Lākute skaitās pārvaldes štatā. Ģimenes ārsta trūkums joprojām nav atrisināts. N.Kleinberga pasteidzās mierināt: „Jā, daudz kā trūkst, taču skatīsimies vairāk uz to, kas mums ir. Vispirms priecāsimies, ka ir miers! Daudzās jomās ir kā teicienā: kod, kurā pirkstā gribi, visi sāp. Ārstu trūkst visos novados. Mierinājumam varu dot vismaz cerību, jo drīz iepazīties ar Skrundu brauks jauns ģimenes ārsts, turklāt vīrietis, kas atgriezies no ārzemēm.”

ILGI MEKLĒJA

A.Roberts, pat negaidot jautājumus par mūžīgo apkures tēmu, skaidroja negaidīto pavērsieni, kas vedis atpakaļvirzienā. Rudbāržos siltumapgādē tiek izmantota dabasgāze, kurai cena neiedomājami cēlās jau iepriekšējā sezonā. Tika meklētas citas iespējas, pērn pavasarī sapulcē analizēta iespēja pāriet uz koksi. Vasarā situācija kļuva vēl neskaidrāka, tika prognozēts, ka gāzes Latvijā var pietrūkt, arī Eiropa satraucās, un pašvaldība par 70–80 tūkstošiem eiro iegādājās granulu degļus un tvertnes, lai

izveidotu alternatīvu gāzei.

IR SAPŅOS NERĀDĪJĀS

„Un tad notika tas, ko neviens nebija iedomājies, – cena strauji sāka celties vietējiem resursiem,” teica A.Roberts. „Tā vēl nekad nebija bijis. Vasarā malka maksāja 25 eiro par kubikmetru, rudenī jau 80–85. Granulām uzkāpa līdz 200–250 eiro, un ar visu to dabūt nevarēja. Sezonas sākumā iepirkumam neviens nepieteicās. Tāpat ar šķeldu. Iepriekš cena mainījās pa vienam eiro – 10, 11, 12 par kubikmetru, tad nokrita uz 11. Rudenī cēlās uzreiz par desmit eiro, pēc īsa brīža vēl par desmit un tā tālāk. Pavasarī, kad runājām par pāreju uz koksi, dabasgāzes tarifs Rudbāržos bija ap 80 eiro par megavatstundu, bet gada beigās *Kuldīgas siltumtīkliem*, kas kurina ar šķeldu, tarifs uzlēca uz 90. Vārmē un Alsungā, kur privātuzņēmējs kurina ar malku, bija pat 150–160 eiro. Šobrīd gāzes vēl pietiek, izmaksas ir līdzīgas, un jaunam pavērsienam Rudbāržos ir alternatīva.”

IR PRECINIEKI UN NAV

Rudbāržnieki interesējās par sen likvidētās sanatorijas internātskolas ēkām. A.Roberts atbildēja: vairāki precinieki bijuši, daži pat cerīgi, bet līdz galam precības nav izdevušās. Varbūt iedzīvotājiem esot kāda ideja. Savukārt graustu centrā netālu no pārvaldes tā īpašnieks, uzņēmējs Ivars Grundmanis solījās drīz nojaukt. Tam gribētāju nav bijis, un uzņēmējam pietiekot ar *Kamenēm*. Varot vienīgi pašvaldībai uzdāvināt. Šāds joks lika domes pārstāvjiem uz mirkli samulst.

LAI BŪTU VIENVIET

Bibliotekāre Dagnija Daiga Grundberga ierunājās par vajadzību paplašināt bibliotēku. Pirms vairāk nekā 20 gadiem tā izveidota daudzstāvu nama dzīvoklī Jubilejas ielā, un iekārtojums

sen vairs neatbilst ne Ministru kabineta noteikumiem, ne apmeklētāju, tostarp interneta lietotāju, ērtībām. A.Buka atbildēja, ka pašvaldības iestāžu izvietojums tiek pārskatīts visā novadā, lai pakalpojumi būtu vienviet. Rendā un Kabilē bibliotēka no dzīvojamā sektora pārceļta uz pārvaldi, jo tur bija brīvas telpas. Rudbāržiem pievērsta īpaša uzmanība: „Vēl neesam pagasta pārvaldei izgājuši cauri, vai ir kāda vieta, ko pielāgot. Bibliotēkas vadība arī vēl nav bijusi, ir tikai runāts. Jāvērtē, kur pārvietošana neprasīs lielus ieguldījumus.”

PAR SAVU NAUDU

Rudbāržnieks Ints Folkmanis iebilda pret īres maksas paaugstināšanu. „Par kādiem labiekārtojumiem no maija būs jāmaksā 49 centi par kvadrātmetru, ja manā un citu dzīvokļos pašvaldība neko nav uzlabojusi? Ūdens boilerus pirkām paši, jaunas vannas vai dušas ierīkojām par savu naudu.” A.Buka skaidroja, ka nekustamo īpašumu nodaļa cenšas sakārtot dzīvojamo fondu: „Pašvaldībai ir daudz īpašumu, kas netiek pienācīgi uzturēti tāpēc, ka īrnieki nepilda pienākumus. Mājām vajag jumtu, vajag remontēt trepju telpas, pagrabus, fasādi, bet pietrūkst naudas. Ir arī tik nolaisti dzīvokļi, kuros jaunu īrnieku nav iespējams ielaist. Jātaisa kapitālais remonts par 30 tūkstošiem. Līdz tādām kliņķim nedrīkst nolaist. Jāatzīst, ka daļēji tās ir pašvaldības lēmumu sekas, neprasot atbilstošu maksu. Privātie prasa piecus eiro par kvadrātmetru.” No zāles atskanēja skaļi iebildumi, ka iedzīvotājiem jau nav jāmaksā par citu nolaidību un parādiem.

STRIKTI LIKUMI

Pēc I.Ivānes teiktā, Rudbāržos ir seši tukši dzīvokļi, daļai vajadzīgs remonts. Vēl citi dalījās pieredzē, ka iegājuši tādā pašvaldības dzīvoklī, kur nav bijis nekā: ne

vannas, ne tualetes, pat ne kārtīgas grīdas. Viss paveikts par savu naudu. Pārvaldniece atgādina, ka likumi mainās: sākot ar 2032. gadu, beztermiņa īres līgumu vairs nebūs. Viņa aicināja katru pārskatīt savus dokumentus un uzmanīt termiņu. Lai gan dzīvokļi ir tukši, tos kuram katram nevar dot: lai cilvēku uzņemtu rindā, jābūt noteiktā statusā.

LIEKI RUNĀT – JĀRAKSTA

A.Roberts norādīja, ka dzīvokli vajag privatizēt, tad īre nebūs jāmaksā, bet par apsaimniekošanu var vienoties. Tas izraisīja otru diskusiju vilni, jo izrādās, ka privatizēt nemaz nevar. I.Folkmanis jau gadiem mēģinot izurbties cauri birokrātiskiem šķēršļiem. Viņaprāt, par dzīvokli, ko iemītnieks pats labiekārtojis, nedrīkst prasīt vairāk par 0,30 eiro/m². „Ko te lieki tērēsim laiku,” asums centās nogludināt N.Kleinberga. „Līdz maijam vēl laiks. Uzrakstiet iesniegumu, lai deputāti savu lēmumu pārskata un vajadzības pamato konkrētāk!”

AUTOBUSI NEPIETUR

Iesniegums jāraksta arī par transporta jautājumu, ko ierosināja kādreizējā pagasta vadītāja Dzintra Veģe. Izrādās, ka daži autobusi pa Liepājas–Rīgas šoseju cauri Rudbāržiem traucas, pieturā neapstājoties. „Cilvēki netiek darbu, pie ārsta un citās darīšanās, jo pirmais autobuss, kas pietur, ir par vēlu. Citi stāv ceļa malā un mēģina kādu apturēt vai zvana paziņām un lūdz aizvest.” Tas jāadresē Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļai. „Rakstiet iesniegumu – mūsu valstī papīrs ir svētāka lieta par godu,” tā N.Kleinberga. „Maršruti tiek plānoti pēc pasažieru skaita un rentabilitātes. Iespējams, ka pārskatīs. Taču tad tiešām būs jābrauc.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības atbalstu

Rāte – kā dziļi iesakņojies rituāls

Kuldīgas kultūras centra kamerkoris *Rāte* radies 1990. gada Dziesmu svētku gaisotnē. Tie kļuva ne tikai par pašmāju, bet arī visas pasaules latviešu kora salidojumu, jo 35 tūkstošu dalībnieku skaitā pirmoreiz bija trimdas tautieši. Mežaparka estrāde jau bija ieguvusi revolūcijas auru.

Kopš tā laika koris piedalījies visos lielākajos sadziedāšanās svētkos. Taču tikpat nozīmīgi koristiem ir arī citi kopā pavadītie notikumi: koncerti mazos dievnamos un uz lielām skatuvēm, pašmāju kora kari un starptautiski festivāli, izbraucieni pa dzimtenes līdzenumiem un Eiropas kalniem vai pasaules jūrām. Kā saka koriste Sigita Vaivade: ja ar *Rāti* nav dziedāts Ziemassvētkos, kora dzimšanas dienās oktobrī, 18. novembrī un vēl citos svētkos, tad tie nemaz nav bijuši īsti svētki.

NO AUTOBUSA UZ RĀTSNAMU

Daļa koristu iepriekš dziedājuši jauktajā korī *Ventava* – stabilā kolektīvā ar senām tradīcijām. „Kamerkoris izveidojās tāpēc, ka dziedātājiem bija augstāki mērķi, ko lielā kolektīvā nemaz nevar sasniegt,” teic Iveta Eglīte, vienā no dibinātājām. „Ar *Ventavu* un mūzikas skolas kori *Cantus* bijām Beļģijā, braucām ar diviem autobusiem, un kompānija vienā autobusā izdomāja, ka jāveido jauns koris. Ar to bariņu bija par maz – sākām skatīties, ko vēl pieaicināt.”

Tā 1990. gada 16. oktobrī pārdesmit kuldīdznieku ar skanīgām balsīm, muzikālo izglītību un ambīcijām dibināt tādu kori, kura līmenis būtu augstāks, sanācis uz pirmo mēģinājumu vecajā rātsnamā. No šīs ēkas radies nosaukums.

VADĪBA NO RĪGAS

33 gadus *Rātē* notikušas pārmaiņas – bijuši gan kāpumi, gan kritumi. Viens no iemesliem ir diriģentu maiņa. Mākslinieciskā vadītāja sākumā nebija – jau tolaik labi diriģenti bez darba nav sēdējuši. Tā kā vairumam koristu bija muzikālā izglītība un visiem liela vēlme dziedāt, izlīdzējušies paši. Jaunā kolektīva priekšā pamīšus stājušās Heda Auziņa, Maruta Grigale, Valda Gurina. Kādu laiku bijusi sadarbība ar Māri Kupču. Tad *Rāti* sākusi vadīt Vita Timermane-Mooras – profesionāla diriģente ar ļoti augstām prasībām, kurai Rīgā bijis kamerkoris *Versija*. Uz mēģinājumiem Kuldīgā viņa braukusi vairāk nekā deviņus gadus. Pēc viņas teiktā, katrā pilsētā vajadzētu būt kādam amatiermākslas kolektīvam ar augstu kvalitāti, kas spēj izpildīt sarežģītāku repertuāru. Rīdzinieki neesot tādi sava kora patrioti.

PRASĪBAS ARĪ DIRIĢENTIEM

V. Timermanes-Mooras vadībā *Rāte* starptautiskā konkursā izcīnījusi 3. vietu. Tad bijuši festivāli Ungārijā, Čehijā, Dānijā, Šveicē

Kamerkoris *Rāte* nav tikai Kuldīgas novada kultūras dzīves daļa – tas regulāri devies pieskandināt plašo pasauli. Viens no neaizmirstamākajiem piedzīvojumiem – 2019. gadā Gruzijas sadraudzības pilsētā Mchetā.

un citur. No visiem kuldīdzniekiem atgriezušies ar neatlaidīgā darbā un spēcīgā konkurencē izcīnītu godalgotu vietu. Ātri vien iepazīta gandrīz visa Rietumeiropa. Taču V. Timermane-Mooras prom aizsācis darbs Francijā, un koris palicis bez diriģenta. I. Eglīte atceras, ka piedāvājumi bijuši vairāki. „Bet to diriģentu darbība īsti nesaskanēja ar mūsu vēlmēm, un sapratām, ka kopīgu ceļu nevarēs iet,” tā I. Eglīte. „Kormeistari mums vienmēr bijuši labi, taču vadību neuzņēmas. Neatminos, kurš tieši ieminējās par Mārtiņu Ozoliņu. Ar kultūras nama vadītāju Intu Burnevicu, kas arī dziedāja kori, braucām uz Latvijas Mūzikas akadēmiju pierunāt. Izdevās, lai gan jau tad viņš bija ļoti aizņemts.”

REDZAMI VISUR

Otrā desmitgade sākusies ar M. Ozoliņu, un kuldīdzniekiem atkal bijis jauns pacēluma laiks, vienlaikus turpinot tradīcijas. Nav iespējams uzskaitīt visus koncertus, konkursus, festivālus, kopā ar profesionāļiem iestudētās programmas. *Rāte* kļuva par neatņemamu vietējās kultūras dzīves daļu – bija dzirdama visās *Dzīrēs Kuldīgā*, pasākumos *Lido zivis* un *Notici brīnumam*, 4. maija un 18. novembra svētkos, Jāņos, Lieldienās, Adventē un Ziemassvētkos. Savā dzimšanas dienā pat tad, ja tā nebija jubileja, dāvināja jaunu koncertu un noteikti aizbrauca uz kādu vēl nepazītu dievnamu. Skatēs ieguva augstu novērtējumu un kuplināja Dziesmu svētkus.

PRIEKŠ MŪZIKĀ UN ĀRPUS TĀS

M. Ozoliņš turpināja Kuldīgas kamerkori vadīt arī pēc tam, kad kļuva par Latvijas Nacionālās operas diriģentu. Taču visu iespēt un regulāri tikt uz Kuldīgu nebija iespējams. Tā pie diriģenta pulsts stājās Andis Groza, ko *Rāte* jau bija iepazinusi kā M. Ozoliņa vadītā Rīgas kora *Sonore* dalībnieku. Kādu brīdi bijuši pat divi vadītāji. Koristu atmiņā viens no spilgtākajiem Dziesmu svētku momentiem ir tikšanās ar agrāko diriģentu 2018. gada Dziesmu svētku lielkoncertā ar simfonisko orķestri.

„Jebkurš notikums ar *Rāti* bijis spilgts,” atzīst M. Ozoliņš. „Nesmu skaitījis, cik ilgi bijām kopā: desmit, 15 gadu. Tas laiks bijis tik bagāts! Gan no muzikālā, gan emocionālā, gan sadzīvīskā viedokļa man vienmēr prieks ar kolektīvu satīties. *Rāte* ir tik pašprietiekams kolektīvs neatkarīgi no tā, kurš diriģents priekšā. Viņus interesē tas, ko ar citiem būtu grūti sasniegt. Paši izvirza mērķus, organizē pasākumus.”

UZ VIENA VIĻŅA

A. Grozas vadībā trešā desmitgade noritējusi līdzīgi: netika aizmirstas tradīcijas, pieņemti jauni izaicinājumi. Sastāvs mainījies: kāds aizgājis darba vai personisku iemeslu dēļ, kādam zudusi interese. „Bet kopība ir neatvairāma,” norāda I. Eglīte. „Grūti pateikt, kas mani noturējis visus šos

gadus, jo bijuši brīži, kad fiziski trūkst laika. Bet koris kļuvis kā rituāls, kā dziļi iesakņojies ieradums. Tagad vairāki atnākuši atpakaļ, jo vilinājums ir Dziesmu svētki. Mani tie nesaista tik ļoti kā citi notikumi: Ziemassvētki, jubilejas un tādi koncerti, kas nav plaša mēroga, bet ir mūsējie. Tajos saņemam pat lielāku muzikālo gandarījumu.”

„30 gadus *Rāte* man kļuvusi par dzīvesveidu,” teic S. Vaivade. „Dzīvi svinu dziedot, un katra reize ar *Rāti* ir svinības. Tā ir īpaša sajūta un nepieciešamība. Kad tik ilgi būts kopā, tā jau kļuvusi par ģimeni.” Tie, kuri pievienojušies vēlāk, atzīst, ka uz *Rāti* skatījušies ar vilinājumu, bet nav uzdrošinājušies pievienoties.

„Palēkdāmās aizskrēju, kad tur mani uzrunāja,” saka Iveta Grīniņa. „Biju ar *Rāti* satikusies kopkorī, kad Annas baznīcā atskaņojām Lūcijas Garūtas *Lūgšanu*, bet pati pieteikties neuzdrīkstējos. Visvairāk mani saista iespēja būt domubiedru vidū. Ar *Rāti* vienmēr esam uz viena viļņa – mēs saprotam, ko un kāpēc darām. Tiekoties ar emocionāli intelligentiem un garīgi bagātiem cilvēkiem, arī pats centies kļūt labāks. Dziesmu svētki vienmēr ir īpaši, un šogad tie no jauna būs unikāli.”

NE ATSLODZE, BET SEVIS APLIECINĀJUMS

Arī Agita Grāvere-Prenclava ilgi domājusi, bet sadūšojusies tikai pēc *Rātes* 20. jubilejas, kad mūzikas skolotāja Jana Paipa piebraukusi pie mājas un aizvedusi

uz mēģinājumu. Pirms tam bijusi skolēnu Dziesmu svētkos un ar Skrundas sieviešu kori *Sonante* – lielajos. Šie viņai būs trešie Dziesmu svētki ar *Rāti*: „Piedalījāties arī vokāli simfoniskās mūzikas koncertā ar profesionāļiem.

„Tā ir īpaša sajūta un nepieciešamība. Kad tik ilgi ir būts kopā, koris jau kļuvis par ģimeni.”

Emocionalitātes un muzikalitātes ziņā tam lieku vienlīdzības zīmi ar Dziesmu svētku noslēguma koncertu.” Kormeistare Inese Krūmiņa uzsver, ka *Rātei* muzicēšana ir nevis atslodze no ikdienas, bet gan sevis apliecināšana, radot prieku citiem. Dalībnieki mūziku ir mācījušies un repertuāru dažādo ar sarežģītām kompozīcijām, kādas katram kolektīvam neesot pa spēkam.

A. Groza, kurš tagad ir arī Kuldīgas novada kora virsdiriģents, atzīst: „Kopā dziedāšana latviešiem galvenokārt saistīta ar Dziesmu svētkiem – tas ir lielākais notikums, kas uzrunā arī tos, kuri ikdienā no tās pagājuši nostāk. Nozīmīgi ir arī tādi kā Kurzemes dziesmu svētki un citas sadziedāšanās. Tas prasa ieskandināt balsis, pucēties un tamlīdzīgi gatavoties, tas prasa ilgu laiku un nenogurstošu darbu. Arī *Rātei*, jo sastāvs mainījies. Jaunajiem jāapgūst klasika, kopā ar pieredzējušajiem – arī jaunrade. Šie būs ambiciozi Dziesmu svētki: programma gara, repertuārs nav vienkāršs. Parādīsies, kas pēdējos gados kora mākslā noticis. Kuldīgas novads Latvijas kartē izskatās šajā ziņā diezgan labi. Taču jādomā, kas notiks pēc svētkiem. Ne tikai pašvaldības, bet arī valstiskā izglītības līmenī.”

TEHNIKAS IELA. Turpinājums

Jolanta Hercenberga
Lailas Liepiņas foto

No Virkas ielas uz Ventas pusi teju līdz pat tās krastam aizvijas Tehnikas iela. Padomju laikos būvētais rajons ir industriāla teritorija, kurā remontēta lauksaimniecības tehnika. Vēl tagad šeit pamatā notiek ražošana un cita uzņēmējdarbība. Kopš pagājušā gada – arī vērienīga ielas rekonstrukcija. Uzņēmēji priecājas, ka nākotnē būs uzlabojumi, bet tagad remonta dēļ nākas saskarties ar ļoti lieliem pārbaudījumiem.

„Savā sētā roku uz pulsa es turētu vairāk”

„Gaidām, kad beigsies ielas remonts. Kaut vai vienā joslā varētu atvērt braucējiem, vai arī, ja tik ātri neatvērtu, mēs vismaz redzētu, ka tur kāds strādā. Tad būtu cerība, ka kaut kad to pabeigs,” saka veikala Meistars īpašnieks Adriāns Žerebcovs.

Tehnikas ielā 4b atrodas santehnikas un makšķerēšanas lietu veikals Meistars.

Adriāns Žerebcovs stāsta, ka uzņēmums te strādā vairāk nekā 20 gadus, notiekot nemitīgai attīstībai, bet divus mēnešus ielas remonta dēļ pieklūt ir sarežģīti, tādēļ darbība teju vai apturēta. Uzņēmējs nav mierā nevis ar remontu, bet ar to, ka strādnieki objektā periodiski neesot redzēti pat nedēļu un ilgāk.

„Šī nav viegla sezona. Pasaulē ir peripeitijas ar kariem un militārām operācijām. Bet uzņēmējdarbībai šeit divi mēneši ir zem katras kritikas,” stāsta A.Žerebcovs. „Pie veikala nevar normāli piebraukt, un zaudējumi jeb negūtā peļņa ir būtiska. Kad mēnesis beigsies, zināšu konkrēti, bet apgrozījuma samazinājums ir 60 līdz 70%. Brigādes pie mums brauc vienalga, bet cilvēks, kurš gribētu nopirkt izlietni, nelauž mašīnu pa grantētu, ļoti bedrainu ceļu. Esmu par to, lai pilsēta attīstītos, bet savā pagalmā būvdarbu laikā es roku uz pulsa turētu vairāk, nekā atbildīgie to dara šajā objektā. Uztrauc tas, ka jau vairāk nekā nedēļu (saruna 21. martā – aut.) no remontētāju puses nenotiek nekāda darbība. Var-

būt kāds strādnieks ir bijis, bet es, vairākas reizes dienā iznākot no veikala, neesmu redzējis. Ja ielas remonta dēļ dzīvība rajonā ir apturēta, tad gribētos, lai ielas remontā rošība būtu visu laiku. Žel: mēs strādājam, bet izskatās, ka viņi ne. Mums ir mulķīgi gaidīt klientus, kuri saprotamu iemeslu dēļ izvēlas labāk te nenākt. Cilvēki pieraduši pie Eiropas apstākļiem, brauc ar zemām automašīnām un līdz mums netiek.

Es saprotu, ka būvdarbos var būt neparedzētas situācijas. Ielas galā ir apgrūtinājums, jo esot uzdūrušies dolomīta slānim. Lai gan es domāju, ka, taisot urbumus, to varēja konstatēt agrāk. Lejas galā ielu atraka vienu reizi, ielika kaut ko zemē, aizbēra. Tad atraka otru reizi, ielika kanalizāciju un aizbēra. Tad atraka trešo reizi, lika elektrību. Nejaukšos tehnoloģijā, jo nezinu, kā ir pareizi. Tikai gribētos, lai nav dīkstāves. Diemžēl ar to te iet vāji.

Pie apļa Virkas un Ventas ielā ilgi stāv atvērta bedre, ceļš ciet. Nav darbinieku? Nav finansējuma? Dīkstāve nav izprotama. Zinu, ka ir mehānisms, kā būvniekiem termiņu pagarināt, ja neiznāk iekļauties laikā. Bet ko darīt mums?”

„Remonts sāk traucēt”

Tehnikas ielā 4b mājas otrajā galā atrodas dārza un meža tehnikas veikals Kurland Steel un kokzāģētava.

Uzņēmuma pārstāvji Guntis Pucens, Jānis Stukuls un Ināra Cērmāne stāsta, ka senāk veikals un kokzāģētava atradusies Planīcas ielā 1a. Īrētās telpas kļuvušas par mazu, tādēļ pirms vairāk nekā 20 gadiem iegādājušies bijušo Lauktehnikas traktoru remonta cehu un virpotavu.

„Šeit ir ļoti labi, bet uztrauc ilgais ielas remonts,” saka Jānis. „Šis ir otrs remonts, ko te piedzīvojam. Kad atnācām, bija grantētais segums briesmīgā stāvoklī. Tad noasfaltēja, un toreiz darbu izdarīja ātri, bet šis jau sāk traucēt. Daļa klientu apstājas pie ēdnīcas un saprot, ka līdz mums nemāk atbraukt. Sekojot zīmēm, to var izdarīt, bet tā ir neērtība, un sarežģītas lietas cilvēkiem nepatīk. Pirms laiciņa, kā mēs to saucām, bija tāds kā dzīvības ceļš ap stūri šai ēkai, kur varēja izbraukt uz Virkas muižu. Nu tas aiztaisīts un atbraukt pie mums ir gandrīz neiespējami, īpaši ar smagajām mašīnām. Tā kā mums ir kokzāģētava, tas darbu ļoti apgrūtina. Daži partneri ar lielajām fūrēm

atsakās pie mums braukt, jo nav droši. Loģistika traucēta. Ar šoferiem bijuši konflikti: viņi te nebraukšot, kamēr ceļš nav sataisīts.

Uztrauc nevis pats remonts, bet tas, ka darbi neiet uz priekšu. Pēdējās trīs nedēļas nekas nenotiek. Rok vienā vietā, atstāj neizbraucamu, rok citā, piemēram, no Ventas ielas apļa līdz elektrofīkliem. Kurzemniekā bija rakstīts, ka uz trīs nedēļām satiksme tiek slēgta. Tās ir pagājušas, un jau nedēļām neredzu, ka tur kas notiktu. Kāpēc nenotiek? Šī nav mazsvarīga vieta, kur var satiksmi slēgt uz ilgu laiku. Te ir pārtikas bāze, citi uzņēmumi. Man patīktu, ja vienu ielas posmu iesāktu, to sataisītu un tad ķertos klāt nākamajam. Var nelikt bruģi, kamēr viss nav kārtībā, bet grants segumu var atjaunot, lai iela ir izbraucama.

Mums veikals ir specifisks – otra tāda Kuldīgā nav, tādēļ pie mums vienalga cenšas atbraukt, jo pakalpojumu vajag. Bet kaimiņiem iet vēl sliktāk, jo tualetes podu var nopirkt arī citā santehnikas veikalā. Es domāju, ka remonta dēļ viņi klientus zaudē.”

Veikala Kurland Steel un kokzāģētavas īpašnieki Jānis Stukuls un Guntis Pucens stāsta, ka meža tehnika vajadzīga visu gadu, bet nu sākusies arī zāles plāvēju sezona – steidzīgākie klienti savus jau atveduši uz apkopi.

Uzņēmums Silver Note te montē un pārbauda skandas gan mājas lietotājiem, gan profesionāliem mūziķiem.

Skaņu pasaule

Otrupus ielai ēkā Tehnikas ielā 2, kas pieder z/s Pūķi īpašniekam Aivaram Šteinbergam, virs elektroiekārtu remontdarbnīcas atrodas uzņēmums Silver Note. Tā īpašnieks Artis Reimanis izrāda telpu, kurā tiek testētas dažādas skaņu iekārtas.

„Sāku to īrēt pirms vairāk nekā pieciem gadiem,” stāsta Artis. „Meklēju vietu veco moču restaurēšanai. Gribēju pirmajā stāvā, bet, tā kā tās bija aizņemtas, paņēmu šo, un stiepām močus augšā. Bija diezgan sarežģīti, bet pa trim to varēja izdarīt, un bieži jau nevajadzēja. Rudenī uznesām, pa ziemu taisījām, pavasarī nesām lejā. Blakus paņēmu telpu, kurā nodarboties ar skaņas regulāciju, testēšanu, eksperimentēšanu. Tā ir demotelpa, kurā lodēt, montēt skaņu kastes. Man ir uzņēmumi DTT Solutions un Silver Note, kas gatavo skaņu iekārtas gan mājas lietotājiem, gan profesionāliem mūziķiem. Skandas ražo Cēsis, bet šeit testējam. No visām pusēm vedam sagataves, ko te montējam.”

Tehnoloģiskā pauze

Tehnikas ielu remontē uzņēmums ReRe vide. Tā pārstāvis Edgars Štāls atzīst, ka laika apstākļu dēļ darbs ir pārtraukts, un prognozē, ka šonedēļ (no 27. marta – aut.) tas varētu atsākties.

„Ir tehnoloģiskā pauze, jo lietuss un kūstošā sniega dēļ slapjums ir liels, nevaram pazemes komunikācijās materiālus iestrādāt pareizi. Bet izskatās, ka varēsim atsākt un, ja viss ritēs pēc plāna, divu nedēļu laikā vajadzētu būt uzbērtam šķembu segumam. Tad ceļš būs braucams. Kad sāksies bruģošana, atkal būs ierobežojumi, ar kuriem nāksies sadzīvot.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Jānis Zvejnieks

Jaunības atmiņas par laiku Sibīrijā

/1949. gada 25. marts – 1957. gada pavasaris/ (Sākums 17. martā. Turpmāk vēl.)

TRAKTORUS DZEN!

Visa turienes dzīve sastāvēja no kampaņām. Pavasarī sējas kampaņa, tad lopbarības gatavošanas, pamatā siena pļaušanas un tad ražas vākšanas kampaņa. Strādāja visi – gan bērni, gan veci, kamēr vien ir spējīgi no krāsns norāpties. Tāds jēdziens kā pensija te bija svešs.

„Toreiz bija modē sociālistiskā sacensība. Visi sadalīti pa posmiem vai brigādēm, ik pa desmit dienām piešķirti goda raksti vai ceļojoši vimpeliši.”

Tajā laikā visa traktortehnika un mašīnas bija valsts īpašums. Rudenī visi traktori tika braukti projām uz MTS (mašīnu, traktoru staciju), kura atradās kādus 20 km no mūsu sādžas. Tā bija lielā sādža, kas saucās Batkata. Tur pa ziemu traktori tika remontēti, pavasarī atkal dalīti pa kolhoziem un dzīti atpakaļ. Tas, protams, bija svarīgs notikums, un mēs, puiseļi, lielā barā ar saucieniem *Traktori goņat!* („Traktorus dzen!”) sagaidījām tos lielu gabalu pirms sādžas.

ČUROČKU ZĀĢĒŠANA

Mūsu kolhozā bija viens kāpurķēžu traktors ar gāzģeneratora iekārtu. Ar to uz MTS nebrauca – tas visu ziemu stāvēja pie smēdes, un tad pavasarī atkal to sāka kurināt un braukt. Tam vajadzēja tādu speciālu malku, tā sauktos *čuročkus*. Tie ir tādi nelieli klucīši. Tos gatavoja agri pavasarī, kamēr vēl nav savairojušies kniņi un dunduri. Tad nu, lai pieaugušie nebūtu jātrauj no svarīgākiem darbiem, priekšniecība izdomāja, ka to varētu darīt mēs, puikas. Mēs skaitītos kā strādājošie un būtu tiesīgi saņemt maizes devu un kādreiz arī kādu kilogramu miltu – ko nu kuru reizi strādājošajiem izsniedza. No sākuma pieteicās arī daži vietējie puiseļi, bet tie pēc pāris dienām vairs nenāca, jo viņiem jau nebija tik svarīgi to maizes devu nopelnīt. Mēs trijātā diezgan cītīgi gājām tos

čurkas zāģēt. Kādu nedēļu vai pat vairāk. Arī bērzu sulu mēs mēģinājām tecināt – tur gan tas nav pieņemts. Tās tek īsu brīdi, jo strauji kļūst silti, plaukst lapas un tad jau vairs netek.

Lai gan tā klucīšu gatavošana skaitījās viegls darbiņš, nemaz jau tik viegli nebija to bērzu nogāzt, sazāģēt 5–7 cm garās ripās un pēc tam vēl saskaldīt. Bija tāda finiera kaste, laikam metrs reiz metrs – tā skaitījās norma vienam. Tā mums trīs tādas vajadzēja piezāģēt. Vakarā atjāja brigadieris pieņemt. To pirmo kasti mēs iekrāvām jau iepriekš ar tādiem tukšumiem apakšā. Brigadieris bija diezgan lādziņš: ja kādreiz mazliet pietrūka no tā mēra, neko neteica – pieņēma.

Zāģis, ko mums iedeva, nekāds labais nebija, un mums jau arī liela sajēga nebija kārtīgi uztrīt. Tad nu vienu vakaru gājām uz kaimiņu sādžu: tur bija tāds vecāks onkulis – latvietis, galdnieks, neatceros, no kurienes. Viņš mums to zāģi iztrina un izlocīja, tad zāģēšana gāja daudz labāk. Vēlāk mēs pie viņa gājām tad, kad sākām taisīt sev slēpes, jo viņš bija paņēmis līdzī savus galdnieka instrumentus – kaltus un ēveles, tad nu mēs gājām pie viņa tās slēpju apakšas noēvelēt.

„Strādāja visi – gan bērni, gan veci, kamēr vien ir spējīgi no krāsns norāpties. Tāds jēdziens kā pensija te bija svešs.”

Neatceros, vai tas bija tajā pašā vasarā vai nākamajā, bet traktors bija atstāts pie noliktavām bez uzraudzības, un gāzes iekārta uzsprāga gaisā. Labi, ka neviens nebija tuvumā. Laikam tie drošības vārsti bija aizsērējuši. Tā arī to vairs neviens neatjaunoja un daža laba kaudzīte mūsu zāģēto *čuročku* palika mežā sapūšanai. Neilgi pēc tam atsūtīja uz mūsu sādžu pirmo traktoru ar dīzeļdzinēju, liekas, DT-54. Tad nu, kad ierūcināja pielaides dzinēju, vietējās tantes, piesaukdamas visādus *čortus*, muka tālāk prom no tā trokšņa.

SIENA KAMPAŅA UN VOLOKUŠA

Sākoties siena vākšanas kampaņai, arī mums, puiseļiem, atradās darbs. Bija vajadzīgi tā sauktie *volokušņiki*. *Volokuša* ir tāds transporta līdzeklis, ko izmantoja vēl senie indiāņi, pirms izgudroja riteni. Nocirta divus slaidus bērziņus, nocirta liekos zarus, atstājot tos tievgaļi. Vidū sastiprināja kopā apmēram metra pusotra attālumā. To izdarīja ar ievas vai kārkla gabalu, izsutinātu ugunskurā, apliecot apkārt. Vēl vidū iestiprināja divas bērza galotnītes, resgaļos kā ilksīs iejūdzta zirgu, un transporta līdzeklis gatavs. Tad nu mums vajadzēja, sēžot zirga mugurā, braukt gar sienu vāliem, kur sievas krāva sienu uz zariem virsū, un vest to uz vietu, kur citi krāva lielās, apaļās kaudzēs, kur tas stāvēja līdz ziemai. Ziemā brauca pakaļ un veda uz fermu. Piebraucot pie kaudzes vietas, divi ar dakšu kātiem aiz *volokuškas* šķērskoka sienu pieturēja un to *volokušku* no apakšas izbrauca ārā.

Varētu likties patīkams darbiņš – visu dienu zirgam mugurā vizināties, bet tik patīkami nemaz nebija, jo tie zirgi nemitīgi mušojās un pašiem arī nepārtraukti jākaujas ar mušām un dunduriem, tāpēc vakarā brīžiem ciskas bija noberztas jēlas. Un vēl jāuzmanās, lai pa ceļam tas krāvums nenoslīd nost, tad sievas nāca un krāva no jauna virsū, un tie *skaistie* mātes vārdi bija veltīti mums, ne jau zirgiem vai šķēršļiem, aiz kuriem tas vežums aizķēries.

Siena dakšas tika gatavotas turpat pļavā. Noskatīja bērziņu ar trim zariem, piemērotā attālumā nocirta vajadzīgo garumu, nospicēja, nomizoja, – un dakšas gatavas. Protams, latvieši ar tādiem vergu rīkiem nebija mierā un gāja uz smēdi pie kalēja, uztaisīja sev daudz maz piemērotas dakšas.

KRASTIŅA KUNGS – NE TOVARIŠĀ

Pie kaudžu kraušanas bija norīkots viens kārtīgs latvietis, vīrs jau gados – Ernests Krastiņš no Irlavas pagasta. Pēdējos gados mēs ar viņu kopām zirgus: viņš – braucamos, bet es – jaunos kumeļus. Toreiz visur bija modē tā sauktā sociālistiskā sacensība.

Visi sadalīti pa posmiem vai brigādēm, un tad ik pa desmit dienām tika apkopoti rezultāti un piešķirti goda raksti vai ceļojoši vimpeliši, vai vēl kādas atzinības. Tas bija dibināts uz cilvēku godkāri, un vairums to neņēma nopietni, tikai pasmējās.

Nu, un tā Krastiņa kungs arī bija iecelts posminieka godā. Te nu jāsaprot, ka viņš briesmīgi nevarēja ciest to uzrunu *tovarišč* (biedri). Ja kāds viņu nosauca par *tovarišču*, tad sita *kulaku* pie krūtīm un skaidroja: „Ja ņikakoi ne tovarišč – ja gospodjin!” („Neesmu nekāds biedrs – esmu kungs!”) To nu viņš tā bija ieskaidrojis, ka visi, pat ieskaitot brigadierus, viņu uzrunāja: „Gospodjin Krastiņ!” („Krastiņa kungs!”)

„Mēs skaitītos kā strādājošie un būtu tiesīgi saņemt maizes devu un kādreiz arī kādu kilogramu miltu.”

Vienreiz gadījās, ka uz to pļavu atbrauca pats rajona partijas sekretārs ar lepu mašīnu, kas toreiz bija *Pobeda*. Protams, mūsu vietējie priekšnieki līdzī, brigadieris un partijas sekretārs, un nu sākās gudras runas, arī par to sociālistisko sacensību. Lielais priekšnieks Krastiņa kungu vairākas reizes uzrunā *tovarišč desjatņik* (biedri posminieki), cik tad tās kaudzes viņš apņemas sakraut dekādē un tamlīdzīgi. Un tad Ernests to *tovariščošānu* vairs nevarēja izturēt un spēra vaļā savu sakāmo: „Ti mņe ņikakoi ne tovarišč!” („Tu man neesi nekāds biedrs!”) Tev ir ancuk un šlips, un ti jedješ (tu brauc) ar limuzīn. Beri vila, poidjom rabotatj, togda mi budjem tovariščami!” („Ņem dakšu, un ejam strādāt, tad mēs būsīm biedri!”) Visi, protams, smējās ne par runas saturu, bet vairāk par runas veidu. No sākuma lielais priekšnieks nesaprata, ar ko onkulis nav apmierināts, un labi, ka mūsu brigadieris parādīja: šitas vīrs ir ar divainībām un nav ņemams nopietni. Vēlāk jau pārējie latvieši Krastiņam teica: ja tāds vīrs būtu nopietni apvainojies, tu varēji nopelnīt lēģeri.

Publicējam
Kurmāles pagasta
iedzīvotāja
JĀŅA ZVEJNIEKA
atmiņas par
izsūtījumu Sibīrijā
20. gs.
40.–50. gados.
Šogad viņam
apritēs 85 gadi.

PĀRBĪLIS AVENĒS

Kad sādžas tuvumā bija nopļauts, tad braucām pāri upei uz tālajām pļavām. Tur jau mēs, jaunieši, palikām uz vairākām dienām. Tur vārīja biežputru un tēju – dzīvojām kā komunismā. Uzcēlām tādas lielas būdas jeb *šalašus*, kur gulēt. Mājās katru vakaru brauca tikai vecās sievas, kurām jāslauc govys. Tur jau nekādu tehniku nelietoja – viss tika darīts ar rokām. Padsmīt sievas rindā ar izkaptīm nopļāva lielas platības. Zāle bija liela, nekāda grābšana nebija vajadzīga – ja tur kāds mazumiņš palika, par to neviens neuztraucās, izdevīgāk bija nopļaut liekas platības, jo, ko pļaut, tur bija bez gala.

Kādus simt vai divsimt metrus tālāk uz priekšu sākās īsta taiga – tur zāle neauga, toties avenes un upenes auga lielā platībā brīvā dabā. Vienu pusdienlaiku nolēmju, ka iešu saēsties avenēs. Visi pieaugušie salien *šalašos* pagulēt diendusu, man miegs nenāk – aizeju tādu gabalu uz meža pusi. Avenes lielas, pāri galvai, ogas labas. Pēc laiciņa dzirdu, ka kādu gabaliņu tālāk vēl viens pa tām avenēm čabinās. Domāju, ka kāds no mūsējiem, jo tuvumā nevienas sādžas nav. Tā kā vecās sievas guļ diendusu, domāju: varbūt kāda no jaunajām meitenēm atnākusi ogot. Nodomāju, ka lēnām pielavīšos un viņu nobaidīšu. Tā nu lēnām virzos uz to pusi, kamēr liekas, ka turpat jau klāt esmu.

Labi, ka nolēmu paskatīties, kas tad tur ir... Pašķīru avenēs, paslienot augšā un ieraugu, ka pats taigas saimnieks lācis iznācis pamieļoties ar avenēm. Tas jau pa vienai odziņai nelasa – ar priekšējo ķepu aizgrābj dažas mētras un velk mutei cauri. Tur paliek lapas un ogas, un tas purns ar avenu sulu notecējis. Nu, paskats briesmīgs... Ja būtu uzreiz sācis kliegt un baidīt, nezīnu, kā tas būtu beidzies. Kaut gan runā, ka vasarā lāči nav bīstami, tomēr labāk nepārbaudīt. Ja tas būtu nobijies, nezīnu, uz kuru pusi būtu lēcis. Man jau pietiktu ar vienu ķepas belzienu.

Kā es muku projām, neatceros – laikam kādu gabalu laidu uz visām četrām, jo tādā momentā pirmatnējais pārvietošanās veids likās tas drošākais. Pārbijies es tiešām biju pamatīgi, atskrēju uz nometni, ielīdu būdā un vēl ilgi nevarēju nomierināties.

Jāprot par sevi pastāvēt

Kuldīdzniece MARTA RIMAŠEVSKA ir būvdarbu vadītāja biroju ēkas Novira Plaza jaunceltnē Rīgas centrā. Viņa turpina būvniecību studēt Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) maģistrantūrā un arī pati jau lasa lekcijas 1. kursa studentiem. Jaunās sievietes darbības un izaugsme ir apbrīnojama. Nesen viņai piešķirta Būvindustrijas lielā balva 2022 kategorijā Gada jaunais inženieris/arhitekts.

Vai balva nāca kā pārsteigums?

Mani izvirzīja uzņēmums *Velve*, kurā strādāju. Pirms tam prasīja, vai es piekritu, jo tas saistīts ar publicitāti. Piekritu, taču teicu, ka diez vai balvu iegūšu. Pirmajā kārtā pretendenta izvirzīšana bija jāpamato vēstulē, kurai jāpievieno atsauksmes, pieredzes apraksts un jāiesūta žūrijai. Vienu daļu atsijāja jau pirmajā kārtā. Otrajā bija jātaisā prezentācija, jāstāsta par sevi. Par to, ka balva piešķirta, es uzzināju tikai apbalvošanas ceremonijā, kad mani izsauca.

Vai pārsteigums bija liels?

Jā. Taču netieši mājienu bija doti, piemēram, iesakot uz ceremoniju sapucēties un tamlīdzīgi. Tomēr īstas pārlicēbas nebija.

Cik nozīmīgi tas ir pašai? Vai motivē strādāt vēl labāk?

Tas ir kā atskaites punkts profesionālajā karjerā. Tagad zinu, ka mans darbs ir novērtēts, ka esmu pareizajā virzienā un ka jāturpina darīt ar divreiz lielāku jaudu, spēku un pārliecību. Balva bija kā vārds: „Paldies, turpini – tev viss izdosies!”

Kādos *Velve* projektos esi piedalījies? Kā tur sāki strādāt?

Kad biju Rīgas Tehniskās universitātes pirmā kursa studente, kopmītnēs blakus istabiņā dzīvoja meitene, kura tur jau strādāja. Viņa teica, ka *Velve* meklē darbiniekus un ka varētu mani ieteikt. Pirmā kursa vasaras sesijā nosūtīju savu CV, aizgāju uz pārrunām un tiku pieņemta. Tas nāca nejauši, pašai neko nemeklējot. Vienlaikus biju pieteikies darbam pavisam citā uzņēmumā. Man būtu iespēja praksē būt *Rīgas namu pārvaldniekā*, pildot jaunākā būvinženiera pienākumus, taču izvēlējos darbu *Velvē*. Tagad tur rit pietekais gads.

Esmu piedalījies divos mazākos projektos. Pirmais bija ēkas rekonstrukcija Rīgā, Maskavas ielā 165, otrs – *Rīgas siltuma* katlumājas jaunbūve un rekonstrukcija. Lielākais projekts līdz šim bijis būvdarbu jaunbūve Jaunmārupē. Sākumā, kad uz to vietu aizbraucām, tur bija pļava. Kad objekts bija pabeigts, pienāca brīdis, kad pasūtītājam nodevām atslēgu. Un tagad, kad braucu būvi apskatīt, tur jau skrien un spēlējas bērni. Var

just, ka jaunais bērnu dārzs visiem patīk. Tā ir forša sajūta, ka esmu tādā projektā piedalījies. Ēka ieguva 3. vietu konkursā *Latvijas būvniecības gada balva 2021* kategorijā *Sabiedriskā ēka – jaunbūve*.

Tagad esmu būvdarbu vadītāja biznesa centra *Novira Plaza* jaunbūvē. Tas top Rīgā, Marijas ielā 2, iepretim veikalam *Origo*.

Cik stāvu ēka tā būs?

Divi stāvi pazemē un septiņi virs zemes.

Kāds bija tavs amats, kad sāki darbu *Velvē*?

Sāku kā projektu koordinatore. Pirmais objekts, kurā jau biju būvdarbu vadītāja palīdzde, bija Jaunmārupes bērnu dārzs. Projektā *Novira Plaza* sāku kā būvdarbu vadītāja palīdzde, bet nu jau pāris mēnešus esmu būvdarbu vadītāja.

Vai tu viena pati tur vadi darbus?

Novira Plaza pavisam esam trīs būvdarbu vadītāji.

Vai visu laiku turpināji studijas?

Jā. Pagājušā gada februārī pabeidzu bakalaura studijas. Augustā saņēmu būvdarbu vadītājas sertifikātu, ko pēc eksāmenu nokārtošanas izsniedz Būvinženieru savienība. Septembrī sāku studijas maģistrantūrā.

Pielāgu, ka darbs tev ir ļoti intensīvs. Kā izdodas to apvienot ar mācībām?

Es no Kuldīgas aizbraucu jau pēc 9. klases un Rīgā sāku mācīties Āgenskalna Valsts ģimnāzijā, tāpēc periods, kurā jāklūst pieaugušai, patstāvīgai un jāprot menedžēt laiku, sākās jau 10. klasē. Dzīvoju dienesta viesnīcā. Kad iestājos augstskolā, laika menedžēšana vairs nelikās tik sarežģīta. Nebija vairs jāiet cauri tam posmam, kad iegūsti brīvību projām no mājām. Tāpēc 1. kursā varēju vairāk domāt par studijām un profesiju. Arī vēlākajosursos uz darbu gāju gan pirms lekcijām, gan pēc tām atkārtībā no laika, kad tās plānotas.

Kādēļ pēc 9. klases mācības turpināji Rīgā?

Laikam tas vairāk bija kā grūdiens no vecāku puses. Āgenskalna ģimnāzijā bija ķīmijas un bioloģijas novirziens, un sākotnēji gribēju studēt medicīnu, tāpēc šķi-

Marta Rimaševska darbu Rīgā uzņēmumā *Velve* iesāka kā projektu koordinatore, taču tagad viņa jau ir būvdarbu vadītāja lielā objektā.

ta, ka ir svarīgi vidusskolā šo novirzienu apgūt padziļināti. Kuldīgā tādas iespējas nebija.

Kad nolēmi, ka medicīnu tomēr nestudēsi?

Iestājos Rīgas Stradiņa universitātē gan programmā *Medicīna*, gan *Farmācija*. Taču varēju dokumentus iesniegt arī citās augstskolās. Šķirstot RTU bukletu, iepatīkās būvniecības programmas apraksts. Saprātu, ka tas varētu būt interesanti un ka neviens manā ģimenē to vēl nav darījis. Salīdzinot būvniecību un medicīnu, apsvēru arī to, cik ilgi jāstudē. Būvniecība prasa nedaudz mazāk gadu, ja neskaita, protams, dzīves skolu.

„Celtniecības uzņēmumu birojos – jā, bet būvlaukumos meitenes nav sastopamas bieži. Sākumā par savu vietu bija jācinās – jāpierāda, ka esmu konkurētspējīga.”

Vai vecāki uzreiz pieņēma tavu jauno izvēli?

Mamma manu lēmumu diezgan ilgi vēl apšaubīja. Taču, kad sāku studēt un jutos aizrāvusies, jautājumu vairs nebija.

Kas tev būvniecībā patīk?

Katra diena ir pilnīgi citādāka. Pamosos no rīta un it kā zinu dienas plānu, bet gandrīz katru dienu notiek kaut kas tāds, kas to izjauc un kam jāvelta prioritāra uzmanī-

ba. Būvniecībā nekad nav rutīnas.

Vai it sevišķi lielos objektos tā nav ļoti sarežģīta?

Jā, diezgan. Būvobjekts un cilvēki, kas tur strādā, ir tikai aisberga redzamā daļa. Pats aisbergs, kas slēpjas zem ūdens, ir dokumentācija, jo būvniecībā tiešām ir ļoti liela birokrātija. Visam jābūt dokumentētam.

Vai kā pirmā kursa studentei bija viegli sākt darbu būvlaukumā, kur rosās cilvēki, kuri lielākoties ir vecāki par tevi? Vai tevi respektēja?

Meitenes būvlaukumā nav sastopamas bieži. Celtniecības uzņēmumu birojos – jā, bet ne būvlaukumos. Sākumā par savu vietu bija jācinās – jāpierāda, ka esmu konkurētspējīga, ka spēju pieņemt lēmumus, loģiski un arī tehniski domāt. Tagad esmu iemācījies par sevi pastāvēt un cieņa vairs nav iegūstama tik grūti. Taču, salīdzinot ar vīriešiem, nekad nevar atslābt.

Vai studijās jūtams puīšu pārsvars?

Kad stājos universitātē, manā kursā zēnu pārsvars bija liels. Taču bakalaura programmas beidzēju vidū bija vairāk meiteņu, jo zēnu vidū atbirums daudz lielāks. Manuprāt, tas tāpēc, ka meitenes savu izvēli ir labāk pārdomājušas. Viņas neiet būvniecību studēt tad, ja nezina, kur īsti iestāties.

Vai uzņēmumā *Velve* bija un vēl ir arī citi studenti?

Kad sāku strādāt, ja pareizi atceros, bijām četri vai pieci studenti. Tad vienu brīdi skaits samazinājās. Taču tagad atkal cenšas studentus iesaistīt, jo darbinieki nepiecieša-

mi. Arī es uzņēmumam palīdzu, informējot studentus par darba iespējām. Tagad nevis students meklē darbu, bet darbs meklē studentu.

Ko tu pasniedz Rīgas Tehniskajā universitātē?

Ja pareizi atceros, tad pagājušajā gada 4. februārī aizstāvēju bakalaura darbu, un jau 7. februārī man bija pirmā lekcija kā pasniedzējai. Sāku vadīt būvdarbu tehnoloģiju praktiskos darbus 1. kursa studentiem.

Vai studēsi arī doktorantūrā? Vai domā par pasniedzējas karjeru?

Patlaban man nav konkrētas atbildes. Agrāk es esmu teikusi, ka nestudēšu maģistrantūrā... Domāju, ka pabeidzot maģistrantūru, pāris gadu pastrādāšu nozarē bez papildu studijām un tad izlemšu. Pasniegt studentiem, visticamāk, turpināšu, jo universitātē vajadzīgi jauni cilvēki ar jaunām idejām, entuziasmu. Jaunie inženieri pārsvarā strādā nozarē, jo tur atalgojums lielāks. Lai strādātu par pasniedzēju, jābūt aicinājumam.

Vai tu gribētu uzcelt savu māju? Kāda tā būtu?

Esmu jau ceļā uz šo mazo sapni. Māja noteikti nebūs liela, jo kādam tā arī jāfīra. Tā varētu būt kompakta un pēc iespējas būvēta no dabīgiem materiāliem, visticamāk, no koka. Atrastos meža ielokā, un tai būtu lieli logi, būtu daudz gaismas.

Vai tā atradīsies Rīgā vai Kuldīgā?

Pašlaik tā noteikti būs Pierīga. Domāju arī par Kuldīgu, taču vēl nav pienācis laiks atgriezties. Vēl pieredze jāgūst, strādājot nozarē lielā mēroga.

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 12. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

1998. gadā atklāts vanšu tilts pār kādas upes estuāru* pirms pasaules izstādes *Expo 98* atvēršanas. Tas ir garākais Eiropas Savienībā, nosaukts portugāļu jūrasbraucēja vārdā. Uzcelts 18 mēnešos, pirms tam tikpat ilga bijusi sagatavošanās, un tas izmaksājis 1,1 miljardu ASV dolāru. Par tilta šķērsošanu ziemeļu virzienā tiek iekasēta maksa.

* Jūras virzienā piltuvveidīgi paplašināta upes grīva dziļās piekrastēs

Atbildi gaidām līdz 30. marta 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

11. kārtas atbilde: Magdeburgas ūdens tilts, Vācija.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Vineta Kondraņicka, Taiga Putniņa, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Inese Midriņjāne, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals CİKĀDE.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 30. marta 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik skolēniem Kuldīgas novada pašvaldība, sadarbojoties ar uzņēmējiem, dos iespēju strādāt vasaras mēnešos?

Atbilde: Skrundas kultūras namā dziedātāju konkurss *Skrundas balss* notiks 1. aprīlī.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

IEVĒRĪBAI! Konkurss uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

12. jautājums

Fotogrāfija uzņemta ap 1938. gadu. Kas tā par celtni, un kur tā atrodas?

Atbildi līdz 30. marta 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

11. jautājuma atbilde: Liepājas ielas posms un daļa no Pilsētas laukuma.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Rasma Stepe, Maija Viļuma.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējiet pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 30. marta 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

21. marta laikrakstā: „Nonākam tirkīzzila ūdens pludmalē...”

Atbilde: „Varbūt tas balstīts 90. gadu pieredzē, kad to mūžs bija īsāks.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

PRIEKĀ AVOTI

Mācības nenogurdina – tās rada prieku

Kuldīdzniece Vanesa Pirina Liepājas Universitātes 2. kursā studē kultūras vadību. Prieku viņai rada mācības, radošas nodarbes, ģimene un ikdienas sīkumi.

KULTŪRA UN RADOŠUMS

„Studēt kultūras vadību izvēlējos tāpēc, ka tajā apvienota ekonomika, finanšu teorija un citi priekšmeti, kas mani profesionāli interesē. Klāt nāk arī mākslas teorija un teātra vēsture, kas ir radošāki priekšmeti. Brīvajā laikā cenšos apmeklēt teātri, daudz lasu grāmatas. Jau kopš pamatskolas lasu gan daiļliteratūru, gan psiholoģisko literatūru izaugsmei. Eju uz koncertiem, uz kino, klausos mūziku – tā ļoti uzlabo garastāvokli. Man ļoti patīk gleznot. Kopš beidzu Kuldīgas mākslas skolu, ir pagājuši seši gadi. Ilgi nebiju ne gleznojusi, ne zīmējusi, lai gan nesen universitātē kā izvēles kursu paņēmu gleznošanu. Ceru, ka turpmāk ar to nodarbošos ikdienā. Iepriekš apguvu arī kaligrāfiju. Tas bija meditatīvs process. Man patīk skaisti uzrakstīt kartīti un iepriecināt kādu citu.”

PASTAIGAS ENERĢIJAI

„Es vingroju, bet svarīgākas ir pastaigas – ne tikai fiziskajai veselībai, bet arī prātam. Tā kā Liepājā dzīvoju tuvu jūrai, bieži turp aizeju. Citreiz staigājot austiņās klausos mūziku, lai sevi uzlādētu.

Dažreiz klausos dabas skaņās, lai izvēdinātu galvu. Citreiz klausos podkāstus*, jo man patīk iegūt jaunu informāciju. Iecienītākais ir *Cilvēkjauda*, kurā piedalās visādi pētnieki, kas bieži runā par veselību. Ir arī izklaidējošāks – *Liepājas teātra pīpētavas sarunas*. Man kādreiz ļoti svarīgs bija pastaigas soļu skaits. Tagad brīvā laikā ir mazāk. Galvenais, ka vispār ir iziets ārā. Tas sniedz enerģiju un uzlabo produktivitāti, kad ir darbi universitātē.”

*Podkāsts – parasti sarunu raidījums, ko internetā var klausīties vai skatīties tiešraidē vai arī jebkad vēlāk

RAKSTA, PĒTA UN IZZINA

„Savai izaugsmei rakstu dienasgrāmatu. Atskatīties uz pagājušo gadu ir citādāk, ja tas ir pierakstīts. Skolā biju viena no retajiem, kam patika domraksti. Universitātes rakstu darbi man arī patīk – tie nevis sagādā grūtības, bet rada prieku. Es nejūtos tā, ka brīvdienās vajadzētu no skolas darbiem atpūties un darīt ko citu, jo mācīties man patīk. Maijā piedalīšos studentu konferencē Lietuvā – rakstu zinātnisku rakstu par četru darbdienu nedēļu. Mani interesē

Lote kļūst pikta, kad saimniece dodas uz Liepāju mācīties.

Vanesas glezna abstrakcionisma stilā.

18. martā Vanesa svinēja 21. dzimšanas dienu.

cilvēkresursu vadība. Citi domā, ka mokes, rakstot sarežģītus darbus, bet man tas tiešām patīk. Tas, protams, ir izaicinoši, bet ir ļoti svarīgi studēt un darīt tādu darbu, kas sniedz prieku. Zinu, ka vajag ik pa laikam atpūsties, bet man gribas visu ko meklēt, pētīt un izzināt.”

PRIEKU JĀPROT PAMANĪT

„Prieku sagādā ģimene, draugi un kaķis, kas ļoti dusmojas, kad braucu uz Liepāju. Gandrīz vienmēr, kad aizbraucu, manas mantas tiek apgāztas. Mazās lietiņas, kas sagādā prieku, ir vissvarīgākās. Man nesen bija dzimšanas diena, un no tās stāv vāzēs daudz ziedu. Kad pamostos un tos ieraugu, rodas prieks. Arī laipnība, kaut no svešiem cilvēkiem, sagādā prieku. Pavasaris arī. Prieks ir apkārt it visur, tik jāprot to pamanīt.”

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš
Vanesas Pirinas arhīva foto

PĀRDOD

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (270 EUR/paleta), klucīšus (115 EUR/1,3 m³ maiss). Tāl. 26651831 vai www.vevers.lv. Sadarbojamies ar sociālajiem dienestiem.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, 252 EUR par paleti + piegāde. Tāl. 20331463.

SIA AJG plus pārdod sažāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tāl. 29428876.

Pārdod ar piegādi skaldītu **MALKU**, 3 m meža malku, zāģētavas atgriezumus. Tāl. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 26632723.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU** ar piegādi. Tāl. 29580000.

Lopbarības **GRANULAS**. Tāl. 29254530.

TRŪDMĒSLUS, 4 EUR par maisu. Tāl. 28789723.

KŪTSMĒSLUS, TRŪDZEMI, kūdru, mulču maisos. Tāl. 29560885.

W SVEASKOG
BEZ MAKSĀS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamu materiālu.
☎ 25 622 293

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** **iesniedz ērti no sava datora**
307.lv

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

PĒRK

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzes, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tāl. 25731315.

Mežu, lauksaimniecības **ZEMI**. Tāl. 29386009.

Nopirkšu **MEŽU AR ZEMI** vai lauku viensētu. Tāl. 26157008.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi. Tāl. 28282021.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20294598.

TRAKTORUS un lauksaimniecības tehniku. Tāl. 25357742.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Ņiva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenetraktoros *T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ*; ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tāl. 27347347.

Autokapsēta pērk un noraksta **NO LIETOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tāl. 27347347.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

Briežu **RAGUS**, braucu pakal. Tāl. 29886349.

KALĒJA LAKTU, dampāmuru, stangas. Tāl. 29973787.

DAŽĀDI

Meklēju **MATEMĀTIKAS PRIVĀT-SKOLOTĀJU** 6. klases skolniekam. Tāl. 26330953.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsma dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

SIA *Bērzi plus* **NOTĪRA KRŪMU APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Tāl. 29150380.

APAUGUMA NOVĀKŠANA, izvešana, šķeldošana. Labi maksājam. Kā arī citi ekskavatora pakalpojumi. Tāl. 26182166.

JUMTU REMONTS, visu veidu jumtu materiālu piegāde, fasādes siltināšana un apdare, materiālu piegāde. Tāl. 22451975.

Tīra **AKAS**. Tāl. 27448331.

VAJADŽĪGI

SIA *KCE* (41203037327) aicina darbā **ELEKTROMONTIERUS** ar pieredzi. Darbs Kurzemē. Atalgojums, sākot ar 1200 EUR (bruto).

Pirmdien, 3. aprīlī,

Mārtiņzālē no 10.00

līdz 13.00 notiks

DONORU DIENA.

Līdzīgi ņemt pasi, donora

apliecību un savu bankas

konta numuru.

Lai arī lūdzam!

Tāl. 26045551.

LĪDZJŪTĪBAS

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārniem sedz.*

/Ā. Elksne./

Izsakām dziļu līdzjūtību Arturam ar ģimeni, māmiņu mūžībā pavadot.

Pilsberģu kroga kolektīvs

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz soliņi iztecēti;

Lai nu mīļi Zemes māte

Pārklāj savu seģenīti.

/T. dz./

Izsakām līdzjūtību Arturam un Rolandam Cimoškām, mammu mūžībā pavadot.

SIA Agrotehnika kolektīvs

Paliks dzīvības vidū tavs darbīgais gājums,

Jo tik auglīgu mūžu jau neizdzēs riets,

Un caur kokiem un bērniem būs

turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.

/K. Apškrūma./

Skumjās esam kopā ar tuviniekiem, HENRIETU CIMOŠKU mūžības ceļā pavadot.

Bijušie kolēģi

Ir skumjas, kas acīs asaras rieš,

Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda.

/A. Skujiņa./

Izsakām līdzjūtību Skaidrītei Glarneri, tēvu mūžībā pavadot.

Ēdoles amatiereteātra kolektīvs

Spiļes un Inese Poriķe

Jums stundā nebaltā kā spoža

zvaigzne

Būs mana mīlestība vienmēr klāt.

/G. Krauze./

Izsakām līdzjūtību Skaidrītei Glarneri un tuviniekiem, tēti mūžībā pavadot.

Ēdoles pamatskolas kolektīvs

Vissvētākais ir mātes vārds,

kam dzīvība ir jāiznēsā.

Vismīļākais ir mātes vārds,

kas atdus zemes klēpī vēsā.

/I. Lasmanis./

MMK Skruna izsaka līdzjūtību Aivaram Zaļkalnam un tuviniekiem, māmulīņu zemes klēpī pavadot.

Vējš piekļauvē ar tumsas spārnu,

Dziesmā gaisma – klusums mūžu

sedz.

/V. Kokle-Līviņa./

Izsakām līdzjūtību Spēkaiņu ģimenei, OJĀRU mūžībā pavadot.

Bijušie sakarnieki

UZŅĒMUMS SIA *KCE*,
reģ. Nr. 41203037327,
aicina darbā

BŪVDARBU PROJEKTU VADĪTĀJA PALĪGU**DARBA PIENĀKUMI**

- ✓ Sagatavot būvniecības izpilddokumentāciju (veikt ikdienas ierakstus BIS būvdarbu žurnālā, reģistrēt ievestos būvmateriālus, saskaņot būvmateriālus ar pasūtītāju, gatavot segto darbu aktus, komunicēt ar pasūtītāju pārstāvjiem).
- ✓ Darbs ar tehnisko dokumentāciju.

GALVENĀS PRASĪBAS KANDIDĀTIEM:

- ✓ B kategorijas vadītāja apliecība;
- ✓ attiecīga darba pieredze, zināšanas BIS sistēmā;
- ✓ vēlama pieredze darbā ar sistēmām *KvikSTEPS* un *ĢIS*;
- ✓ vēlama būvniecības procesu pārzināšana;
- ✓ teicamas datorprasmes darbā ar *MS Office*, *MS Excel*, vēlams, arī *AutoCAD*;
- ✓ augsta atbildības izjūta, precizitāte un punktualitāte, prasme strādāt komandā.

Ja kaut ko no augstāk minētā nepārzini, nebaidies – iemācīsim. Galvenā ir vēlme apgūt visu jauno.

PIEDĀVĀJAM:

- ✓ atalgojumu, kas atbilst zināšanām: 1100 EUR–1300 EUR par pilnu darba slodzi;
- ✓ sociālās garantijas;
- ✓ zinošu kolēģu komandu;
- ✓ veselības apdrošināšanu pēc pārbaudes laika.

CV un motivācijas vēstuli sūtīt e-pastā: info@kce.lv, tāl. 25444964.

Kurzemnieku aprīlim var abonēt

līdz 29. martam:

- www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro),
- www.kurzemnieks.lv/abone (ietaupot 1,50 eiro),
- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 1,50 eiro).

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*

Tālrunis 63324881, e-pasts: sludinajumi@kurzemnieks.lv

kurzemnieks.lv.

Kuldīgā var iegādāties mēbeles un celtniecības materiālus

Kuldīgā, Mucenieku ielā 9, pēc ilgāka laika durvis vēris mēbeļu veikals. No aprīļa tas klientiem būs pieejams no otrdienas līdz sestdienai. Darbdienās veikals būs atvērts no 10.00 līdz 18.00, sestdienās no 10.00 līdz 15.00. Ieeja no sētas puses.

Te var iegādāties mīkstās mēbeles – atpūtas krēslus un dīvānus, kas pazīstami ar lielisku kvalitāti un cenu. Klienti varēs iegūt vienvietīgus un divvietīgus atpūtas krēslus, stūra un parastos dīvānus. Gan krēslī, gan dīvāni ir dažādās krāsās un cenu kategorijās. Pašlaik piedāvājumā ir vairāk nekā 40 dažādu dīvānu un 20 atpūtas krēslu. Visām mēbeļēm ir pavasara atlaide.

Tāpat klienti pēc pasūtījuma varēs iegādāties celtniecības materiālus – logus, jumta segumu, teknes, gatavus dekoratīvos materiālus pēc pašu izvēlēta toņa. Kopā ar sadarbības partneriem *Balex Metal*, *Lebens*, *Caparol*, *Sakret*, *Windows Factory* u.c. tiks izskatīts katrs pasūtījums. Saistībā ar darbības paplašināšanu arī tiem būs draudzīga cena. Ja ir jautājumi, aicinām sazināties pa tālruni 25565989 vai e-pastā: ilze@lindegrupa.lv.

Pavasaram gatavi

Putnu būrīti naglo Miķelis un Ansis Šķuburi, palīdz tētis Vilnis.

Darbnīcas vadītājs Māris Saulgriezis palīdz ar vertikālo stacionāro urbjašīnu izveidot putnu būriša ieeju.

Vairāk nekā 30 putnu būrišu uztaisīti darbnīcā Kuldīgas Adatu fabrikā. Tās vadītājs Māris Saulgriezis saka: visi astoņi darbgaldi bijuši aizņemti.

Šādu darbnīcu skolēnu brīvlaikā vadīja bērnu un jauniešu centra (BJC) un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas tehniskās modelēšanas un konstruēšanas pulciņa *Mazā cunfte* vadītājs M.Saulgriezis: „Biju sagatavojis 20 komplektus – dažāda izmēra dēlīšus, lai no tiem sanaglotu būrišus zīlītēm un strazdiem. Pirmos izķēra momentā, pēc tam dēlīši bija jāpiegriež. Tika sanagloti kādi 35 būriši.”

Process vienkāršs – vispirms sanag-

lo divus pārus vienādu dēlīšu. Vienā izurbj apaļu ieeju, bet abas būriša puses sanaglo. Pēc tam iestrādā konstrukcijas dibenu un jumtiņu. Būrišus darināja bērni līdz 13 gadiem kopā ar mammām un tētiem. M.Saulgriezis teic, ka darbnīca izdevusies. Līdz šim viņš darbnīcas rīkojis skolas mērogā: „Vadu nodarbības bērniem no četrpadsmit gadu vecuma šeit, Adatu fabrikā, un Plūdoņa vidusskolā. Uz pulciņiem nāk bērni līdz 12 gadiem. Vairāki pirmklasnieki un arī piecgadnieki darbojas kopā ar vecākiem.”

Amandas Gustovskas teksts un foto

Pēdējais solis – ja vajag, pienaglo būriša stiprinājumu, un gatavs!

IESPĒJA

Uzņēmīgām dāmām laukos

Sievietēm laukos tiek piedāvāta bezmaksas mācību un mentoringa programma starptautiskajā programmas *Erasmus+* projektā *Greenworl*.

Tas attiecas uz tām uzņēmējām, kurām ir jaunas idejas vai tā ir pat pirmā biznesa ideja. Pieteikties var tad, ja ir interese par zaļo uzņēmējdarbību un iespēja strādāt un mācīties attālināti.

Mācības plānotas no aprīļa trešās nedēļas līdz maija beigām. Būs četri moduļi, kopā 160 stundu. Tēmas: digitālās pamatprasmes, business un uzņēmējdarbība, zaļā uzņēmējdarbība, starpnozaru prasmes. Pēc mācībām būs individuāla sadarbība ar mentoru.

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība un piedāvā partneri Spānijā, Īrijā, Kiprā un Latvijā – Rīgas Tehniskā universitāte kopā ar biedrību *Lidere*.

Reģistrācija līdz 31. martam: <https://ej.uz/greenworl>. Detalizēta informācija: <https://greenworl.com>.

Jana Sūrums

NEPALAID GARĀM!

29. martā 17.30
Kraulu priedēs –
skriešanas seriāla *Kuldīgas apli* pirmais starts.

„Lai galdā vienmēr būtu maize!”

(Sākums 1. lpp.)

MAIZE TOREIZ: PALĪDZ IZDZĪVOT

Alsundzniece Valda Zingberga Sibīrijā dzimusi. Viņai izvesta gan mammas, gan tēva ģimene. Valdas mammas mamma paņēmusi līdzīgu maizi ar četriem kukuļiem maizes, un to viņa un abas nepilngadīgās meitas divas nedēļas ēdušas, līdz tikušas līdz Kalačinskai. Valdas krustmāte atcerējusies, ka nekas nevarēja būt garšīgāks par maizi, kaut pa ceļam tā bija saspiesta un sasēdēta, pat drupaņas iebērtas mutē. Sibīrijā maize bijusi ķieģelītis, un to varēts nopirkt tad, ja bija sapelnīts, bet tas nebūt nav bijis viegli, jo meitenes mazas un mamma slimojusi. Graudu kastes ar zirgiem vestas no lauka un šķūnī izbērtas. Graudi nav bijuši sausi, un bērni tos grozījuši, lai izžūtu. Valdas tēvs un mamma iepazinušies Sibīrijā.

Juris Jankovskis bijis puika, kad viņa ģimene izsūtīta: „Par maizi atcerējos trīs epizodes. Pirmā – dzēsām taigā meža ugunsgrēku. Gar purva malu pieveda maizi, bet tā bija jēla, tik neizcepta, ka uz kāda degoša celma vajadzēja pacepināt, lai ēstu. Otrā – māte cepa tādu maizi: sarīvē kartupeļus, nospiež, pieber saujiņu miltu un sodu. Pirmā dienā ēdama,

Agita Pētersone no Sakas maizei pielikusi zirpus – tad tā ilgi saglabājas svaiga.

tad palika cieta, bet apēdām tik un tā. Trešā epizode – vidusskolā mācoties, no mājām līdz skolai 25 kilometri jāslēpo ar slēpēm. Man vienmēr gabaliņš maizes kabatā līdzī, lai pusceļā stiprinātos. Reiz bija sasalusi, bet sagrauzu. Kad tiku mājās, mamma sagaidīja: „Vai tu traks – laukā minus 55 grādi!””

MAIZE TAGAD: PLAŠĀ IZVĒLE

Saimnieces dalījās ar receptēm, kā maizi padarīt garšīgāku. Suitu cepēja Skaidrīte Nagliņa piedāvāja maizi ar aprikozēm, jo tāda garšojot mazdēlam. Skaidrīte maizei sāli klāt neliek, bet, ja kļuvusi dikti skāba, pieliek cukuru. Šoreiz tapusi arī baltmaize,

kam tā pavairāk sviestiņa.

Agita Pētersone ieradiesies no Sakas pagasta: „Mans maizes stāsts ir sens. Ome stāstīja: kad viņas tēvs gājis 1. pasaules karā cīnīties, viņa ielikusi līdzī klaiņiņu maizītes. Tēvu neviens pēc tam vairs nav redzējis. Tā bija tieši tāda pati maizīte, kādu cepu tagad. Vienīgi ome lika klāt Liepājas cukuru, bet man jāliek Eiropas cukurs. Labību izaudzējam paši, samaļam Īvandes dzimnāvās, ķimenes augušas Durbes pagastā. Viss dabīgs.”

Ar savu maizi cienāja arī Dzidra Vecarāja no Alsungas: „Mana oma cepa rupjmaizi un saldskābmaizi. Cepa vienā reizē daudz – abā padsmī kukuļu – un dalījās ar kaimiņiem. Kad cepa kaimi-

Juris Jankovskis uz Sibīriju izsūtīts kā puika, tur dzīvojis, skolojies un strādājis.

ņiene, tad iedeva mums – tā visu laiku mājās bija svaiga maize.”

Talseniece Aina Šteinberga atvedusi deviņus maizes veidus ar savu zīmolu *Ainas maize*. Pavisam esot 11 garšas: rudzu, sēklu, rudzu ar žāvētiem sīpoliem, rudzu ar žāvētu gaļu, burkānu, ķirbju, olīvu, tomātu, našķu ar žāvētiem augļiem un maize ar žāvētu gaļu un siļķi. „Man nav daudz dzimtas recepšu – es tāds jaunmodes cepējs,” viņa saka. „Viena recepte ir no vīra Jūrmalcima vecsmātes – vecās Krēķenes maize ar žāvētu gaļu un siļķi. Tādu vecos laikos ņēma līdzī uz mežu darbos. Manis radīta maize ir ar štovētiem kāpostiem.”

Lailas Liepiņas teksts un foto